

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA

V PLZNI

FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2012

Jan Musil

FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ

Studijní program: Specializace ve zdravotnictví

Jan Musil

Studijní obor: Zdravotnický záchranář 5345R021

**POHLED LAICKÉ VEŘEJNOSTI NA INTEGROVANÝ
ZÁCHRANNÝ SYSTÉM**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: PhDr. Alena Pistulková

PLZEŇ 2012

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a všechny použité prameny jsem uvedl v seznamu použitých zdrojů.

V Plzni dne 21. 3. 2012

.....

vlastnoruční podpis

Děkuji PhDr. Aleně Pistulkové za odborné vedení práce, vstřícnost, ochotu, poskytování cenných rad, podnětů, připomínek a podkladových materiálů.

Anotace

Příjmení a jméno: Musil Jan

Katedra: Záchranářství a technických oborů

Název práce: Pohled laické veřejnosti na integrovaný záchranný systém

Vedoucí práce: PhDr. Alena Pistulková

Počet stran: číslované 65, nečíslované 26

Počet příloh: 10

Počet titulů použité literatury: 26

Klíčová slova: Integrovaný záchranný systém, Zdravotnická záchranná služba, Hasičský záchranný sbor, policie, základní složky, ostatní složky, operační středisko

Souhrn:

Ve své bakalářské práci se věnuji tématu, jaký je pohled laické veřejnosti na integrovaný záchranný systém. Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a výzkumnou část.

V teoretické části se studenti či odborníci mohou dovědět, co je to integrovaný záchranný systém, jaká je jeho historie nebo podle jakých právních norem se zřizuje. Teoretická část je konkrétně zaměřena na základní složky a ostatní složky integrovaného záchranného systému.

Ve výzkumné části se věnuji pohledu laické veřejnosti na integrovaný záchranný systém za pomoci dotazníkového šetření. Veškeré výsledky jsem zpracoval do grafů a tabulek a podle stanovených hypotéz se mi výsledky potvrdily nebo naopak nepotvrdily.

Annotation

Surname and name: Musil Jan

Department: Department of Paramedical rescue work and Technical studies

Title of thesis: Attitude of Lay People to Integrated Rescue System

Consultant: PhDr. Alena Pistulková

Number of pages: numbered 65, nonnumbered 26

Number of appendices: 10

Number of literature items used: 26

Key words: Integrated Rescue System, Emergency Medical Service, Fire and Rescue, Police, basic components, other components, Operations Centre

Summary:

My Bachelor thesis is focused on a view and opinion of general public of the Integrated Rescue System. The thesis is divided into a theoretical and a research parts.

In the theoretical part, students and professionals can find out the characteristics of the Integrated Rescue System, history, and legal aspects of establishment of the IRS. The theoretical part is specifically focused on the basic and other components of the IRS.

The research part is aimed at a view of general public of the Integrated Rescue System through questionnaire survey. I have compiled all the results in graphs and tables. Final results confirmed or unconfirmed my pre-defined hypotheses.

OBSAH

ÚVOD.....	11
1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM (IZS).....	13
1.2 Historie IZS.....	13
1.3 Právní normy IZS.....	13
1.4 Základní pojmy IZS.....	14
2 ZÁKLADNÍ SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU...15	
2.1 Zdravotnická záchranná služba.....	15
2.1.1 Historie zdravotnické záchranné služby.....	15
2.1.2 Právní normy zdravotnické záchranné služby.....	17
2.1.3 Hlavní úkoly zdravotnické záchranné služby.....	17
2.1.4 Operační středisko zdravotnické záchranné služby.....	18
2.1.5 Výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby.....	19
2.2 Hasičský záchranný sbor.....	19
2.2.1 Historie hasičského záchranného sboru.....	19
2.2.2 Právní normy Hasičského záchranného sboru.....	20
2.2.3 Struktura Hasičského záchranného sboru.....	20
2.2.4 Hlavní úkoly Hasičského záchranného sboru.....	22
2.2.5 Operační středisko Hasičského záchranného sboru.....	22
2.2.6 Jednotky požární ochrany.....	22
2.3 Policie ČR.....	23
2.3.1 Historie Policie ČR.....	23
2.3.2 Právní normy Policie ČR.....	24
2.3.3 Struktura Policie ČR.....	25
2.3.4 Hlavní úkoly Policie ČR.....	25
2.3.5 Operační středisko Policie ČR.....	26

2.3.6 Hlavní úkoly pořádkové policie.....	26
2.3.7 Základní úkoly dopravní policie.....	27
3 OSTATNÍ SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU.....	29
3.1 Armáda ČR.....	29
3.1.1 Historie Armády ČR.....	29
3.1.2 Hlavní úkoly Armády ČR.....	30
3.2 Vojenská policie.....	30
3.3 Záchranné a bezpečnostní sbory.....	31
3.3.1 Vodní záchranná služba.....	31
3.3.2 Letecká záchranná služba.....	32
3.3.3 Obecní policie.....	33
3.3.4 Horská služba ČR.....	34
3.4 Orgány ochrany veřejného zdraví.....	34
3.5 Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby.....	35
3.6 Zařízení civilní ochrany.....	35
3.7 Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.....	36
3.7.1 Český červený kříž	36
3.7.2 Svaz záchranných brigád kynologů ČR.....	38
4 SPOLUPRÁCE IZS PŘI VZNIKU MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	40
4.1 Úloha Zdravotnické záchranné služby.....	40
4.2 Úloha Hasičského záchranného sboru.....	41
4.3 Úloha Policie ČR	41
5 CÍLE PRÁCE.....	42
5.1 Formulace problému.....	42
5.2 Stanovené hypotézy.....	43
6 METODIKA PRÁCE A METODY VÝZKUMU.....	44
6.1 Vzorek respondentů.....	44

6.2 Metody výzkumu.....	44
7 VÝSLEDKY PRŮZKUMU A JEJICH VÝSLEDKY.....	45
7.1 Obecná část – informativní o složkách IZS.....	45
7.2 Znalostní část.....	63
8 DISKUZE.....	72
ZÁVĚR.....	75
POUŽITÁ LITERATURA	
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	
SEZNAM TABULEK	
SEZNAM GRAFŮ	
SEZNAM PŘÍLOH	
9 PŘÍLOHY	

ÚVOD

Pro tvorbu své bakalářské práce, jsem si zvolil téma „Pohled laické veřejnosti na integrovaný záchranný systém“. Hlavním cílem práce je zjistit informovanost laické veřejnosti o integrovaném záchranném systému a také zjistit, zda má laická veřejnost více informací o základních složkách integrovaného záchranného systému, než o ostatních složkách integrovaného záchranného systému.

Toto téma mě zaujalo na základě zkušeností, které jsem získal během studia na střední škole, kde jsem se věnoval oboru požární prevence a měl jsem tedy možnost zjistit, jak funguje Hasičský záchranný sbor. Pro další studium jsem si vybral zdravotnického záchranáře, abych mohl navázat na další složku integrovaného záchranného systému a v budoucnu se jednomu z těchto oborů věnovat.

Integrovaný záchranný systém je jednou z nejdůležitějších organizací v rámci bezpečnosti či ochrany společnosti a v současné době jsou jeho složky využívány při řešení mimořádných situací, jako jsou např. povodně, požáry a ostatní jiné živelné katastrofy, které ohrožují společnost. Veřejnost by měla vědět a znát, na jakém principu integrovaný záchranný systém funguje a především jaké složky se na jeho fungování podílejí.

Svou bakalářskou práci jsem rozdělil na teoretickou a výzkumnou část. V teoretické části popisují, co je to integrovaný záchranný systém, jaká je jeho historie, právní normy nebo základní pojmy. Další kapitolou v teoretické části jsou základní složky IZS, kam patří Zdravotnická záchranná služba, o které zmiňuji historii, právní normy, hlavní úkoly či operační středisko. Další základní složkou, kterou konkrétně zmiňuji v této práci je Hasičský záchranný sbor a jednotky požární ochrany, popisují jeho historii, strukturu či hlavní úkoly. Poslední základní složkou je Policie ČR, která je také zaměřena na historii, její hlavní úkoly, právní normy nebo operační středisko. Součástí mé práce je i kapitola, která se věnuje ostatním složkám IZS, do které jsem zařadil organizace jako Armáda ČR, Vojenská policie, Vodní záchranná služba, Horská služba ČR, Letecká záchranná služba, Obecní policie, ale také havarijní organizace či orgány ochrany veřejného zdraví a v neposlední řadě Český červený kříž a Svaz záchranných brigád kynologů ČR.

Výzkumná část je zaměřena na pohled laické veřejnosti o integrovaném záchranném systému. Zde budu vyhodnocovat výsledky, které jsem získal pomocí dotazníků, které byly určeny právě laikům a následně výsledky znázorním do tabulek a grafů.

Tato bakalářská práce bude sloužit nejen studentům a odborníkům, ale především laické a široké veřejnosti, která ji bude moci využít ať už pro získání nových informací o IZS, nebo pro rozšíření teoretických a praktických znalostí.

1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM (IZS)

„Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek, při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací“. (1)

Integrovaný záchranný systém je systém, který by měl efektivně navazovat, využívá záchranné zdroje, síly a prostředky za pomoci pohotovostních a odborných služeb či orgánů a fyzických nebo právnických osob. Hlavním cílem je využití veškerých sil a prostředků pro ochranu a záchranu života osob, zvířat či majetku při vzniklé nebezpečné situaci či náhlé mimořádné události. (1)

1.2 Historie IZS

V devadesátých letech 20. století se začalo uvažovat o vzniku záchranných subjektů. Vyžadovalo si to stanovisko k řešení mimořádných událostí, protože docházelo k zvýšenému počtu událostí, ale i obtížnost jejich řešení. Začala se také zvyšovat organizační a technická náročnost likvidace mimořádné události. Vyplynula z toho naléhavost zdokonalit systém kooperace mezi jednotlivými organizacemi a záchrannými složkami při podílení se na likvidačních a záchranných pracích. Hlavním úkolem bylo zajistit právní legislativu, která by řešila konkrétní situace daných událostí. V letech 1991 - 1992 se rozhodovalo, jakým systémem se bude postupovat. Nejdříve byla v návrhu civilní obrana, která byla ale směřována spíše pro válku a válečné postupy, které si vyžadovaly delší časové kroky a nebylo tedy možné okamžité zakročení. Proto se začalo vycházet ze základních postupů jednotlivých záchranných složek, které spolu spolupracovaly a to především hasiči, zdravotníci a policie. Cílem tedy byla součinnost těchto jednotlivých záchranných subjektů, které vstoupily do paměti všech občanů. Hlavní složkou tohoto systému se stali hasiči, jelikož umějí hasit požáry, tak i zachraňovat životy či jinak pomáhat při řešení mimořádných událostí. (5)

1.3 Právní normy IZS

Základním právním předpisem je zákon č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Dalším právním

předpisem v rámci IZS je nařízení vlády České republiky č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, dále je to vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. (1)

1.4 Základní pojmy IZS

Základní pojmy integrovaného záchranného systému uvádím v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 Základní pojmy IZS

Mimořádná událost - škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. (1)
Záchranné práce – činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedoucí k přerušení jejich příčin. (1)
Likvidační práce – činnost k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. (1)
Ochrana obyvatelstva – plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku. (1)
Zařízení civilní ochrany – součástí právnické osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky. (1)
Věcná pomoc – poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo vědomím velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce. (1)
Osobní pomoc – činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce; osobní pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo vědomím velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce. (1)

2 ZÁKLADNÍ SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

Základní složky jsou způsobilé pro rychlé a nepřetržité zasahování, mají celoplošnou působnost na území celého státu. Jsou v neustálé pohotovosti, obsluhují telefonní linky tísňového volání (112, 150, 155, 158). Při přijetí tísňové výzvy zajišťují nepřetržité vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. (5)

Základními složkami integrovaného záchranného systému se rozumí Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, Zdravotnická záchranná služba a Policie ČR. (5)

2.1 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba patří mezi základní složky integrovaného záchranného systému. Je zřizována krajem, ale některá výjezdová stanoviště jsou zřizována právníckými a podnikajícími fyzickými osobami. Zdravotnická záchranná služba je ambulantním zařízením, které je specializované. (5)

„Zdravotnická záchranná služba poskytuje odbornou přednemocniční neodkladnou péči. Přednemocniční neodkladná péče je péče o postižené na místě vzniku jejich úrazu nebo náhlého onemocnění a během jejich dopravy k dalšímu odbornému ošetření a při jejich předání do zdravotnického zařízení je poskytována při stavech, které bezprostředně ohrožují život postiženého, mohou vést prohlubováním chorobných změn k náhlé smrti, způsobí bez rychlého poskytnutí odborné první pomoci trvalé chorobné změny, působí náhlé utrpení a náhlou bolest, působí změny chování a jednání postiženého, ohrožují jeho samotného nebo jeho okolí.“ (2)

2.1.1 Historie zdravotnické záchranné služby

Lidé se o zraněné starali už od dávných dob. Historie záchranné služby sahá až do poloviny 19. století, tehdy Napoleonův chirurg J. D. Larrey použil pro postižené na

bojištích tzv. Létající ambulance. Velký podíl a zásluhu na poskytování první pomoci při vzniklých hromadných neštěstí má především založení Červeného kříže a to v roce 1864. Pomoc postiženým spočívala především na základě medicínských znalostí či prostředků. Hlavním úkolem Červeného kříže bylo dopravit nemocné a postižené do nemocnic, tam až začala samotná záchrana života. (11)

Mezi nejstarší záchrannou službu v Evropě patří pražská, která byla založena ještě před založením Červeného kříže a to v roce 1857, kdy vznikl Pražský dobrovolný sbor ochranný, který čítal 36 členů dobrovolníků, kteří měli nejrůznější profese, ale jen tři členové byli zdravotníci. Hlavním cílem bylo ochránit a zachránit lidské životy či majetek občanů a to dobrovolně a neohroženě. Po roce 1945 se výrazně změnil systém zdravotnictví, kdy v 50. letech se snížil význam dobrovolných zdravotníků a postupně se zvyšoval počet lékařů a ostatních profesionálních zdravotníků a začala se také budovat zdravotnická zařízení. Dostupnost zdravotní služby byla každým rokem rozsáhlejší a to jak ve městech, tak i na venkově a vznikala přednemocniční péče především u obvodních lékařů a to mimo ordinační dobu. (10)

Podle metodického opatření Ministerstva zdravotnictví v prosinci 1974 dochází k vytvoření zdravotnické záchranné služby, kdy činnost spočívala ve spolupráci s odděleními ARO, tehdy na výjezd vyjížděly sestry a lékaři. Následně vznikají první zdravotnické záchranné služby a to v roce 1966 ZZS Rokycany, v roce 1974 ZZS Plzeň, v roce 1976 ZZS Příbram, v roce 1979 ZZS Zlín a v roce 1980 ZZS v Hradci Králové a vznikají i další. Po roce 1993 vznikají samostatné organizace ZZS, kdy došlo k osamostatnění středisek a jejich vyčlenění z nemocnic. Základní změnou byla dostupnost přednemocniční neodkladné péče, kdy ZZS musí být organizována tak aby byla schopna zabezpečit a poskytnout PNP do 15 minut od přijetí tísňového volání s výjimkou zvláštního zřetele. Roku 1993 vzniká deset územních středisek záchranné služby a to s posádkami RLP (rychlá lékařská pomoc) a LSPP (lékařská služba první pomoci). Jedinou výjimkou byla ZZS hlavního města Prahy, která spadá pod správu Ministerstva zdravotnictví. Velký průlom vznikl 1.1.2003 - tehdy se rozdělilo 14 krajských územních středisek záchranné služby. (10)

2.1.2 Právní normy zdravotnické záchranné služby

Hlavním právním předpisem zdravotnické záchranné služby je vyhláška č. 434/1992 Sb., ministerstva zdravotnictví České republiky ze dne 28. července 1992 o zdravotnické záchranné službě. Zdravotnická záchranná služba jako jediná z integrovaného záchranného systému nemá svůj vlastní zákon. Dalšími právními předpisy, které upravují činnosti ZZS jsou zákon č. 20/1966 Sb., o zdraví lidu a zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. (2)

2.1.3 Hlavní úkoly zdravotnické záchranné služby

Základními úkoly zdravotnické záchranné služby jsou neustálé organizování, zabezpečování a řízení úkolů jako jsou kvalifikovaný příjem, zpracování a vyhodnocení tísňových výzev a ZZS určuje, dle vážnosti stavu pacienta, nejvhodnější způsob poskytnutí přednemocniční neodkladné péče vysláním nejvhodnější výjezdové skupiny. ZZS poskytuje přednemocniční neodkladnou péči či její zajištění na místě, kde vznikl úraz nebo náhlé onemocnění postiženého, dále během transportu postiženého do zdravotnického zařízení a při předávání postiženého ve zdravotnickém zařízení, které je odborně způsobilé k poskytnutí zdravotní péče. (2)

Dalšími úkoly ZZS jsou doprava a přeprava raněných a rodiček v rámci podmínek PNP mezi jednotlivými zdravotnickými zařízeními je součástí i doprava, která souvisí s plněním úkolů transplantačního programu nebo rychlý převoz odborníků zajišťující neodkladnou péči, případně převoz krevních derivátů, léků a biologického materiálu do určitého zdravotnického zařízení, které jsou nezbytně potřebné k dalšímu poskytnutí zdravotní péče. Zajišťuje převoz raněných a nemocných osob za účelem přednemocniční neodkladné péče a to ze zahraničí do České republiky nebo naopak. (2)

ZZS poskytuje přednemocniční neodkladnou péči, pokud dojde ke hromadnému neštěstí, či jiné katastrofě a zajišťuje likvidaci zdravotních následků, které vznikly v rámci neštěstí. Hlavním úkolem je také koordinace a součinnost s praktickými lékaři či s lékařskou službou zajišťující první pomoc. V rámci IZS je důležitá součinnost se všemi složkami IZS a to i s jeho informačními středisky. (2)

2.1.4 Operační středisko Zdravotnické záchranné služby

Zdravotnické operační středisko nepřetržitě a bezprostředně ovládá činnost výjezdových skupin zdravotnické záchranné služby a vyřizuje veškeré činnosti všech případů přednemocniční neodkladné péče ve spádové oblasti v nepřetržitém provozu. (5)

Zdravotnické operační středisko přijímá nepřetržitě tísňové výzvy k poskytnutí přednemocniční neodkladné péče, které musí vyhodnotit a dle stupně naléhavosti a závažnosti stavu rozhoduje o nejpříjemnějším způsobu poskytnutí PNP. Zdravotnické operační středisko dále ukládá po vyhodnocení tísňové výzvy dle stupně naléhavosti a provozní situace úkoly jednotlivým výjezdovým skupinám ZZS, či dopravní zdravotní službě, praktickým lékařům nebo lékařské službě první pomoci, které jsou nepřetržitě zálohou zdravotnické záchranné služby. Mimo jiné ZOS soustřeďuje informace o volných lůžkách na odděleních neodkladné péče, která dle potřeby vyzývá k přijímání postiženého, vyhodnocuje a shromažďuje informace o výkonu PNP ve spádové působnosti a vede o své činnosti předepsanou dokumentaci. K tomu ZOS organizuje a řídí k zajištění potřeb přednemocniční neodkladné péče v příslušné spádové oblasti dopravní zdravotnickou službu, koordinuje a zajišťuje realizaci přepravních činností ohledně transplantačního programu, přepravu krve a jejích derivátů, léků nebo odborníků potřebných k poskytování neodkladné péče. V neposlední řadě ZOS organizuje rychlý výjezd potřebných sil a prostředků při likvidaci zdravotních následků hromadného neštěstí nebo jiné mimořádné události, udržuje spojení se všemi, kteří jsou zúčastněni, vyzývá oddělení nemocnic k připravenosti na větší počet přijetí postižených, v případě potřeby aktivuje havarijní plán příslušného území a vyžaduje nepřetržitou součinnost zdravotnických zařízení, hasičských záchranných sborů a policie. Nakonec vyhodnocuje veškeré související údaje a informace, zabezpečuje jejich předání a realizaci nutných opatření. (5)

Zdravotnické operační středisko územního střediska řídí spolupráci se zdravotnickým operačním střediskem okresního střediska nasazení letecké záchranné služby a organizuje ve spádovém území dané specializované činnosti, zvláště sekundární výkony, dopravu raněných a nemocných v podmínkách PNP ze zahraničí do České republiky. (5)

2.1.5 Výjezdové skupiny ZZS

Výjezdové skupiny poskytují přednemocniční neodkladnou péči a zabezpečují primární výkony, kterými jsou realizace potřeb zdravotnického operačního střediska, včetně jízdy či letu k postiženému, jeho ošetření a vyšetření, doprava do nejbližšího a vhodného zdravotnického zařízení dle stupně postižení zdravotního stavu. Součástí výjezdových skupin jsou sekundární výkony, kterými se rozumí transport nemocného, raněného a rodiček v podmínkách PNP mezi zdravotnickými zařízeními po předchozí domluvě příslušných zařízení. Zabezpečují likvidaci zdravotních následků hromadných neštěstí či jiných mimořádných událostí v přednemocničním stádiu. O veškerých činnostech vede výjezdová skupina zvláštní dokumentaci. (5)

Existující výjezdové skupiny - skupiny rychlé zdravotnické pomoci (RZP), která musí být obsazena dvoučlennou posádkou složená z řidičů – záchranářů či středních zdravotnických pracovníků, záchranářů, z nichž jeden musí být vedoucím skupiny. Skupiny rychlé lékařské pomoci (RLP), složenou s nejméně tříčlennou složenou z řidičů – záchranářů či středních zdravotnických pracovníků – záchranářů a dále také lékař, který je vedoucím skupiny. Skupiny letecké záchranné služby (LZS), ve které se nachází zdravotnická část posádky, která je nejméně dvoučlenná a její složení je lékař a záchranář. (5)

2.2 Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany

„Hasičský záchranný sbor České republiky, jehož základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. „(3)

2.2.1 Historie Hasičského záchranného sboru

Na českém území byl první placený hasičský sbor založen v roce 1853 a to v Praze a v roce 1864 byl založen první dobrovolný hasičský sbor ve Velvarech. V té době existovaly veřejné požární jednotky pouze ve velkých městech, které měly na hašení požárů hlavní zodpovědnost a k nim se zapojovaly i dobrovolné hasičské sbory a to od pol. 19. století až do konce 2. světové války. Po válce požární ochrana spadala pod

působnost Ministerstva vnitra a národní výbory na úseku požární ochrany zajišťovaly plnění úkolů. Hasičstvo bylo v té době výkonným orgánem národních výborů a bylo dobrovolné nebo závodní, hasičstvo z povolání zřizovaly obce, které měli na 50 tisíc obyvatel. Po 2. světové válce došlo k rozsáhlé reorganizaci požární ochrany, kdy veřejné a závodní jednotky požární ochrany byly zařazeny do vojenských organizačních složek a to podle nově vytvořeného zákona č. 35/1953 Sb., o státním požárním dozoru a požární ochraně. Další velký průlom nastal počátkem 70. let, kdy docházelo k častějším zásahům v rámci tzv. technických zásahů, což jsou např. otevírání bytů, pomoc při autonehodách pomocí techniky, odstraňování kontaminace atd. Na rozdíl od zásahů činností jednotek PO u požárů. A došlo tak k nahrazování některých technických služeb profesionálními hasiči. (6)

V roce 1995 na základě zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů, vzniká Hasičský záchranný sbor ČR. V současné době slovo hasič nevystihuje tíhu tohoto povolání, protože zásahy hasičů u zdolávání požárů tvoří zhruba jednu třetinu zásahové činnosti. Jsou to především dopravní nehody či úniky nebezpečných látek, práce na vodě nebo i jako potápěči pod vodou nebo práce ve výšce. Všechny tyto činnosti musejí v současnosti hasičské záchranné sbory zvládat. (6)

2.2.2 Právní normy Hasičského záchranného sboru

Základním právním předpisem hasičského záchranného sboru je Zákon č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky o změně některých zákonů ze dne 28. června roku 2000. Dalšími právními předpisy, které určují činnosti HZS, jsou zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru. (3, 23)

2.2.3 Struktura Hasičského záchranného sboru

Strukturu Hasičského záchranného sboru tvoří generální ředitelství HZS, hasičské záchranné sbory krajů a Střední odborná škola PO a Vyšší odborná škola PO ve Frýdku – Místku. Generální ředitelství hasičského záchranného sboru ČR je součástí Ministerstva vnitra a provozuje jeho působnost v okruhu vymezených zákony a to i

v oblasti přípravy na mimořádné události a provádění záchranných a likvidačních prací. V čele Generálního ředitelství je generální ředitel HZS, který je jmenován a odvolán ministrem vnitra. Generální ředitelství HZS ČR zřizuje operační a informační středisko, vede hasičské záchranné sbory krajů (hlavního města Prahy), zřizuje technická, vzdělávací a účelová zařízení. Mezi hlavní vzdělávací, technická a účelová zařízení řadíme odborná učiliště požární ochrany v Brně, Frýdku – Místku a v Chomutově, Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, Technický ústav PO v Praze, Opravárenský závod Olomouc a Záchranný útvar Hasičského záchranného sboru Hlučín, který byl zřízen k 1. lednu 2009. Tento útvar má zvláštní postavení mezi zařízeními GŘ a také z hlediska IZS. Jeho hlavní zásahové jednotky jsou rota zemních záchranných prací, rota speciální a chemická, rota podpory. Pro účely zásahu jsou u záchranného útvaru předurčeny prostředky vytvářející pohotovostní odřad. Při vyhlášení poplachu odřad vyjíždí z daného místa do 60 minut. Složení pohotovostního odřadu se skládá z velitele odřadu, družstva vyprošťování a zemních prací, družstva, které má na starosti dekontaminaci osob, kynologa se psem pro zjištění příčin požáru, kynologa s 2 psy pro záchranu materiálu zřícených budov. Záchranný útvar vyčleňuje své síly a opatření do Ústředního poplachového plánu. (5, 6)

Hasičské záchranné sbory krajů a hlavní město Prahy zřizují informační a operační středisko, vzdělávací, účelová a technická zařízení. Člení se na územní odbory, plní úkoly na území okresů a vykonávají správní a organizační činnosti jménem hasičského záchranného sboru kraje. Při provádění záchranných a likvidačních prací jsou základním výkonným článkem stanice a jednotky hasičských záchranných sborů krajů. (5, 6)

V České republice je 234 stanic (fakta z roku 2010). Až na výjimky jsou v obcích s rozšířenou působností. Jednotka hasičského záchranného sboru kraje představuje prostředky a síly HZS ČR, které jsou určeny pro výjezd k MÚ. Jednotky dělíme na odřad – větší seskupení prostředků a sil pro mezi krajskou nebo mezinárodní pomoc, čtyři – dvě a více družstev, družstvo 6 hasičů s technikou, družstvo s nižším počtem stavu – čtyři hasiči s technikou, skupinu dvou až tří hasičů s technikou. Jednotky HZS jsou využívány nejčastěji při stavech, jako jsou požáry, technické havárie, dopravní nehody, živelné pohromy, zvláště povodně a havárie s únikem nebezpečných chemických látek. (5, 6)

2.2.4 Hlavní úkoly Hasičského záchranného sboru

Hasičský záchranný sbor patří mezi základní složky integrovaného záchranného systému a je hlavním koordinátorem a mozkiem tohoto systému. S výjimkou organizačního zajišťování činnosti IZS organizuje i návrhy změn stávajících dokumentů či návrhy právních předpisů. Při plnění úkolů kooperuje s ostatními složkami IZS, správními úřady, orgány samosprávy, s fyzickými a právníckými osobami, se sdružením občanů a neziskovými organizacemi. Spolupráce je založena zejména na stanovení práv a povinností při vzájemném poskytování informací a pomoci při MÚ. Hasičský záchranný sbor má právo uzavírat jménem České republiky dohody, které upravují způsob a podmínky vzájemné spolupráce. (5)

2.2.5 Operační středisko HZS

Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky a Hasičského záchranného sboru krajů zřizuje operační a informační střediska. Dříve tato operační střediska kopírovala území okresů, ale v současnosti se operační a informační střediska více slučují a povolna centralizují. Střediska jsou vybavena technickým zařízením s nepřetržitou obsluhou, která se stará o příjem tísňových volání na linku 150. V krajských operačních a informačních střediscích dokonce i linku 112, která je jednotným Evropským číslem IZS. Operátoři a důstojníci operačního střediska zabezpečují jak vyhodnocení přijatých tísňových výzev, tak i vyslání potřebných jednotek požární ochrany k zjištěné mimořádné události, ale také zabezpečují operační úroveň řízení, jako nasazení sil a prostředků a informační podporu veliteli zásahu pro plnění jeho požadavků, které bude řešit z místa zásahu. (5, 6)

2.2.6 Jednotky požární ochrany

Jednotka požární ochrany provádí požární zásah dle dokumentace požární ochrany nebo se soustředí na nasazení sil a prostředků, dále provádí záchranné práce při živelných a jiných pohromách tohoto typu či mimořádných událostech a také plní úkoly na území ochrany obyvatel a civilní ochrany. Podle vlastního zřizovatele se JPO

rozlišují na Jednotku hasičského záchranného sboru kraje složenou z příslušníků HZS, kteří jsou určeni k výkonu služby na stanicích HZS kraje, dále na Jednotku hasičského záchranného sboru podniku složenou ze zaměstnanců právnické osoby či podnikající fyzické osoby, kteří činnost vykonávají v této jednotce jako své zaměstnání. Součástí je také Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která se skládá z fyzických osob, kteří ale tuto činnost nevykonávají jako své vlastní zaměstnání, další jednotkou je Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku, v jejímž složení jsou zaměstnanci právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, kteří v této jednotce nevykonávají činnost jako své povolání. A jako poslední je Vojenská hasičská jednotka, složená z vojáků a občanských zaměstnanců. (5)

Všechny jednotky požární ochrany mají svou operační hodnotu, která vypovídá o schopnosti jednotky vykonávat činnost při zdolávání požárů a záchranných pracích, živelných pohromách a dalších mimořádných událostech a také při ochraně obyvatelstva. Tuto hodnotu tvoří časový úsek, který uplyne od vyhlášení poplachu pro určené síly a prostředky požární ochrany až do výjezdu z místa jejich působiště. Právní předpis stanovuje, v jakém časovém sledu musejí jednotky požární ochrany vyjíždět a to do 2 minut jednotky hasičů z povolání, do 5 minut jsou to jednotky, které jsou složeny z hasičů z povolání i dobrovolných hasičů, kteří měli určenou pohotovost mimo jejich pracoviště a do 10 minut jsou to jednotky dobrovolných hasičů. (5)

2.3 Policie ČR

„Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.“(4)

2.3.1 Historie Policie ČR

Počátky zavedení bezpečnostní služby v našem státě sahají do druhé poloviny 19. století, kdy bylo zavedeno četnictvo a samospráva, jejíž součástí byla komunální

policie. Četnictvo zajišťovalo, udržovalo veřejný pořádek a bezpečnost a to na celém území. Četnictvo byl sbor, který byl vojensky organizovaný, jeho členové byli rozděleni na důstojníky a mužstvo. Velitelem četnictva byl generál, který byl podřízen Ministerstvu vnitra. Všichni členové sboru byli vystrojeni ve stejnokroji šedozeleň a měli hodnostní označení jako členové vojska. (6, 24)

Při vzniku Československa vznikly státní policejní úřady, které se dělily na dvě policejní ředitelství v Praze a také v Brně a policejní komisařství, které sídlily v Plzni a v Ostravě. Na základě vzniku těchto úřadů docházelo k zavádění nových činností či nových technických prostředků, podle kterých vznikly specializované útvary a to především kontrolní pohraniční stanice, četnické pohotovostní oddíly či četnické silniční kontrolní stanice nebo pátrací stanice. (6, 24)

Po 2. světové válce došlo k vytvoření nové organizace SNB, což byl Sbor národní bezpečnosti, jehož činnost řídilo Ministerstvo národní bezpečnosti. Po zrušení Ministerstva národní bezpečnosti vznikla nová organizační struktura v roce 1964, která měla za úkol chránit bezpečnost a stala se jí organizace Veřejná bezpečnost. Úkolem VB bylo zajistit a zabezpečit veřejný pořádek, ochranu života a zdraví občanů či bezpečnost silničního provozu. Po revoluci roku 1989 došlo k výrazným společenským změnám, které vedly i k organizačním změnám v rámci všech služeb a útvarů. Po tomto období vznikala nová historie Policie ČR. (6, 24)

2.3.2 Právní normy Policie ČR

Základní právní normou Policie ČR je zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ze dne 17. července 2008. Existují i další právní předpisy, které řídí činnosti Policie ČR a jsou to zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích a vyhláška č. 460/2008 Sb., o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti k Policii České republiky. (4, 22)

2.3.3 Struktura Policie ČR

Organizace Policie ČR je podřízena Ministerstvu vnitra, které policii ukládá úkoly pomocí Policejního prezidia ČR. Policejní prezident je v čele Policejního prezidia a je představeným veškerých policistů mimo těch, kteří plní úkoly na základě povolání Ministerstva vnitra. (5)

Vnitřně Policii ČR dělíme dle organizačního členění na Policejní prezídium ČR, které má za úkol základní koordinaci a vedení policejních aktivit ve smyslu plnění povinností v oblasti udržování veřejné bezpečnosti a pořádku. Dále na útvary Policie ČR s celostátní působností, kam řadíme útvar pro odhalování organizovaného zločinu, korupce a závažné hospodářské činnosti, ochrannou službu, ředitelství služby kriminální policie, útvar rychlého nasazení, leteckou službu, útvar operativní dokumentace služby kriminální policie, zvláštní technický útvar služby kriminální policie, Kriminalistický ústav Praha, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, Národní ústřednou interpolu Praha. Mezi další členění patří útvary Policie ČR s územně vymezenou působností, kdy v současné době máme 14 krajských ředitelství a v rámci útvarů s územní působností mohou působit jako služba pořádkové policie, která plní základní úkoly policie, mezi které patří boj proti kriminalitě, ochrana veřejného pořádku, dohled nad bezpečností silničního provozu. Dále je to služba kriminální policie, jejíž hlavním úkolem je vyšetřování a odhalování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů. Dalšími útvary Policie ČR s územně vymezenou působností patří služba dopravní policie, služba správních činností, ochranná služba, služba cizinecké a pohraniční policie, služba policie pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestní činnosti, služba rychlého nasazení, letecká služba a služba železniční policie. Posledním je Ředitelství železniční policie. (5, 6)

2.3.4 Hlavní úkoly Policie ČR

Mezi hlavní úkoly Policie ČR patří zvláště chránění bezpečnosti osob a majetku, vedení boje proti terorismu, zajišťování pachatelů a odhalují trestné činy, koná vyšetřování o trestných činech, zajišťuje ochranu státních hranic ve vymezeném rozsahu. Dále zajišťuje ochranu a bezpečnost ústavních činitelů ČR a chráněných osob, kterým je při pobytu na území ČR zajištěna osobní ochrana dle mezinárodních dohod,

zajišťuje ochranu zastupitelských úřadů, ochranu objektů Parlamentu, prezidenta republiky a dalších objektů, které mají zvláštní význam pro vnitřní pořádek a bezpečnost, které určuje vláda na návrh Ministerstva vnitra. Policie ČR dohlíží i na plynulost a bezpečnost silničního provozu, kontroluje doklady o pojištění a odhaduje přestupky, také je projednává, pokud to zákon nestanoví jinak, vyhledává celostátní pátrání a má právo na zveřejnění údajů k identifikaci hledaných osob, spolupracuje s vězeňskými službami ČR při pronásledování uprchlých osob z výkonu vazby či výkonu trestu odnětí svobody. (6)

2.3.5 Operační středisko Policie ČR

Operační střediska jsou zřizována především na útvarech s územní působností a to na okresních ředitelstvích, správách krajů a Policejním prezídiu ČR. Jsou to tzv. štábní pracoviště a to u policejního prezidenta, ředitelů částí s celorepublikovou působností či ředitelů Policie ČR, obvodních a městských ředitelství. Plnění služebních úkolů a poskytování servisu výkonným policejním útvarům a působení koordinace sil a prostředků k zabezpečení vzniklé situace je každodenní rutinní činností operačního střediska. Jsou to pracoviště, která vykonávají koordinaci a řízení na určitém stupni řízení a do jejich působnosti spadá i zajištění bezpečnosti v reálném prostoru a čase v územní působnosti. Práce s informacemi je základní úlohou operačního střediska a tyto informace operační středisko neustále zpracovává a vyhodnotí a na základě analýzy provede nejvhodnější opatření. Operační střediska nepřetržitě zajišťují spojení mezi útvary a jejich organizačními prvky a zajišťují také neustálý provoz komunikačních prvků. Mezi další hlavní úkoly operačního střediska je koordinace a organizace ve své teritoriální působnosti nasazení policejních prostředků a sil a také se podílí na koordinaci s ostatními orgány především v rámci integrovaného záchranného systému. (9)

2.3.6 Základní úkoly pořádkové policie

Mezi hlavní úkoly pořádkové policie patří ochrana veřejného pořádku, příjem či evidence osob a plnění úkolů v trestním řízení. Další pravomoci v rámci pořádkové

policie má dozorčí služba, která spolupracuje s operačním střediskem policie, zabezpečuje kontakt s veřejností, přičemž může řešit trestní či jiná oznámení, dozorčí služba dále vysílá policistky k hlídkové či obchůzkové službě a má za úkol řádově hlídat chod v policejních celách. Hlídková služba je také součástí pořádkové policie a je to základní část výkonu policie ČR. Její plnění úkolů spočívá především k ochraně veřejného pořádku, odhalování trestných činů a to v daných úsecích. Součástí je také obchůzková služba, která má za úkol především předcházení vzniku situace, která by mohla vést k trestné činnosti a je to služba, která spolupracuje s určitými orgány či právníky a fyzickými osobami. (4, 5)

Policie ČR je součástí základních složek IZS a v řešení mimořádných událostí plní úkoly jako jsou požadování prokázání totožnosti, řídí, povoluje a zakazuje vstup na určitá místa, kdy je policista oprávněn zakázat vstup na určité místo a každý je povinen tento příkaz respektovat, je také oprávněn přikázat osobě, aby se na místě nějakou dobu nezdržovala, pokud se jedná např. o místa, která jsou zasažena povodní, místa zamořena kontaminovanou chemickou látkou či radioaktivním zářením. Policista otevírá byty či vstupuje do bytů nebo jiných prostor, kde je podezření na ohrožení života, zdraví osob a poškození majetku. Nejčastěji se jedná o případy, jako jsou evakuace postižených osob, podezření, že se v bytě může naskytnout mrtvola či pokud se v bytech nalézají nemohoucí osoby. Policisté také likvidují výbušné systémy, munice z důvodu boje proti terorismu, zajišťují osoby, které ohrožují svůj vlastní život nebo život jiných osob, dále policista může podat žádost o pomoc každou osobu v případech, ve kterých hrozí nebezpečí ohrožení života, zdraví či majetku. Pokud hrozí při poskytnutí této pomoci nějaké nebezpečí, má právo každý pomoc odmítnout, jinak je ale každý povinen uposlechnout tuto výzvu. (4, 5, 6)

Jsou další opatření, která policisté v souvislosti s mimořádnou událostí musí provádět a to střežení prostor, kde byla provedena evakuace, usměrňování a dohled pohybu vozidel či osob, které jsou v oblasti MÚ, dohled na shromažďování osob a zajišťování veřejného pořádku a spolupráce s ostatními složky Integrovaného záchranného systému v rámci vyšetřování mimořádné události. (4, 5, 6)

2.3.7 Základní úkoly dopravní policie

Dopravní policie řeší činnosti, spojené s dopravními nehodami a činnosti, které vycházejí z pokynu policejního ředitele. Při vzniku dopravní nehody dopravní policie

řeší činnosti jako zajištění a zjištění dokumentů či řešení přestupků, které vznikly porušením právních předpisů při určité dopravní nehodě. Na dané místo je přivolána příslušná dopravní policie, která musí mít alespoň dva členy. Dopravní policie na místě nehody v prvopočátcích zjišťuje nejprve rozsah nehody, příčinu jejího vzniku a další úkony, které hlásí na operační středisko. Mezi prvními úkony, které provádí je poskytnutí první pomoci včetně zdravotnického ošetření, dále vyproštění osob z poškozeného vozu, dalším úkolem je zajistit odstranění hrozícího nebezpečí a veškeré tyto informace hlásit operačnímu středisku. Dále musí označit a vymežit místo dopravní nehody a zajistit, aby se na dané místo nedostala žádná nežádoucí osoba, zajištění a identifikaci účastníků dopravní nehody a obnovit bezpečnost silničního provozu. Pokud je spáchán trestný čin v rámci dopravní nehody, či je na něj jen podezření, řeší to kriminální policie. (5)

3 OSTATNÍ SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

„Ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání“. (1)

3.1 Armáda ČR

Armáda ČR je ostatní složkou IZS a je také základní složkou ozbrojených sil České republiky, její součástí je také Hradní stráž a Vojenská kancelář prezidenta ČR. Zabezpečení ochrany a obrany území České republiky v rámci ozbrojených sil je hlavním a základním úkolem Armády ČR. Základním právním předpisem je Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách. (5)

3.1.1 Historie Armády ČR

Základy a vznik armády ČR sahají až do let 1918 – 1920, kde byla součástí Rakouska-Uherska, tehdy armádu tvořilo dvanáct pěších divizí, dvě horské brigády a tři jezdecké brigády, celkově se jednalo o 150 tisíc mužů. Ve třicátých letech došlo k modernizování armády a po těžkých začátcích se naše armáda stala jednou z nejlepších v Evropě, ale po okupaci v roce 1939 musela být československá armáda rozpuštěna. Obnova začala po skončení 2. světové války. V roce 1950 došlo k celkové úpravě armády, kdy byla armáda rozdělena na první skupinu Čechy a druhou skupinu Moravu, Slezsko a Slovensko. V letech 1991 -1992 došlo ke zrušení rozdělení republiky na skupiny a nově vzniklo rozdělení na západ, střed a východ. V souvislosti s rozpadem Československa vznikly od 1.1.1993 nově vytvořené armády, Armáda ČR a Armáda Slovenska. Poté došlo k velkému rozvratu a redukci početních stavů. Pro rozvoj Armády ČR byl okamžik, kdy jsme byli přijati v roce 1999 do NATO. (6)

3.1.2 Hlavní úkoly Armády ČR

Podle zákona č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách mohou ozbrojené síly provádět záchranné a likvidační práce v rámci mimořádné události, které ohrožují osoby, zvířata či majetek, dále k monitoraci pohrom či jiných situací v rámci letecké služby, dále k odstranění hrozícího nebezpečí pomocí vojenské techniky, provádění humanitárních úkolů, zabezpečení letecké zdravotnické ochrany a služby. (5)

V rámci mimořádné události Armáda ČR zajišťuje evakuaci osob, zvířat i majetku, zajišťuje dekompenzaci a jiných ochranných činností, zajišťuje technické opravy, pomáhá s boji s požáry, zajišťování a označování nebezpečných úseků. Dále v rámci letecké služby přepravy raněných a nemocných či pátrací služby, eventuálně se podílí na úpravě komunikací či zajištění objížděk. A mohou být využiti v rámci plnění úkolů policie ČR jako ochranu státních hranic, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti. (5)

Pokud nehrozí nebezpečí z prodlení, mohou si vyžadovat síly a prostředky Armády ČR především Ministerstvo vnitra, primátor hlavního města Prahy, hejtmani krajů a starostové obcí. Ministr vnitra o tom rozhoduje, pokud dojde k ohrožení podstatné části území ČR. (5, 6)

3.2 Vojenská policie

Vojenská policie zajišťuje úkoly policejní ochrany ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, kterého využívá Ministerstvo obrany České republiky. Náčelník vojenské policie je v čele a podřizuje se Ministerstvu obrany. Činnost vojenské policie zřizuje zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů. (6, 21)

Hlavní úkoly vojenské policie jsou: podílí se na zabezpečování kázně a pořádku ve vojenských objektech, odhaluje trestné činy a řeší přestupky vojáků, podílí se na ochraně vojenského materiálu či majetku státu, řídí provoz vozidel ozbrojených sil a vede jejich dokumentaci, zajišťuje úkoly v rámci ochrany určitých osob nebo vojenského materiálu, kam spadají např. vojenská dopravní letadla, která převážejí ústavní činitele nebo určité osoby. V rámci řešení mimořádných událostí vojenská policie plní úkoly jako doprovázet záchranné odřady a uskupení z míst určité dislokace do míst jejich činnosti, spolupracuje s PČR na zabezpečení ochrany osob, vojenské techniky a materiálu a dohlíží na dodržování pořádku. (6, 21)

3.3 Záchranné a bezpečnostní sbory

Záchranné a bezpečnostní sbory jsou organizace a služby, které se soustřeďují na ochranu a záchranu života či majetku. Dále poskytují plánovanou pomoc na vyžádání, pokud se podílejí na pomoci při likvidačních a záchranných pracích při MÚ. Mezi tyto sbory patří Vodní záchranná služba, Letecká záchranná služba, Obecní policie či Horská služba ČR.

3.3.1 Vodní záchranná služba

Vodní záchranná služba historicky sahá až do roku 1767, kdy byl založen první spolek zachránců a to v Amsterdamu. Naše počátky vodního záchranářství sahají do roku 1857, kdy byl založen Pražský ochranný dobrovolný sbor, který nebyl specializován pouze na povodně ale i na požáry. Po rozsáhlých povodních vzniká v Paříži roku 1910 Mezinárodní federace pro záchranu života tzv. FIS. (6)

V rámci České republiky vodní záchranná služba spadá pod občanské sdružení Českého červeného kříže a její činnost je řízena Prezidiem vodní záchranné služby Českého červeného kříže a je kontrolována Revizní komisí. Vodní záchranná služba má na vodních úsecích České republiky především preventivní záchrannou činnost. Další činností je poskytování kvalifikované předlékařské první pomoci a to díky dokonalé technice, která umožňuje zabezpečit či snížit nebezpečí utonutí nebo zranění. (6)

Hlavním úkolem a cílem vodní záchranné služby je podpora veškerých podmínek či aktivit, kterými lze dosáhnout zabránění smrti utonutím. Mezi hlavní úkoly patří především poskytnutí první pomoci v okamžiku ohrožení života člověka, ale součástí je také osvětová činnost. Dalším úkolem, který vykonává vodní záchranná služba, je plavecký výcvik dětí a mládeže, nebo výuka technik, které vedou k záchraně. Vodní záchranáři neposkytují pomoc pouze při povodních, ale pomáhají také při pozemních mimořádných událostech. Součástí jejich úkolů a činností je ochrana životního prostředí na povodí či jen u vody a spolupracují s ostatními zahraničními organizacemi. (6)

3.3.2 Letecká záchranná služba

V roce 1987 byl v Praze zahájen první pravidelný provoz letecké záchranné služby. Na území Československa bylo do roku 1992 zprovozněno celkem 18 středisek letecké záchranné služby, a proto se ČR řadila mezi několik málo zemí v Evropě, kde tento systém funguje, především pro kvalitní neodkladnou péči. Letecká záchranná služba byla ze začátku využívána spíše k sekundárním transportům. Sekundárními transporty se rozumí přeprava pacientů ze zdravotnického zařízení do jiného zdravotnického zařízení. Ale postupem času se až na 80% zvýšil podíl na primární transporty, to jsou transporty z místa nehody nebo terénu do zdravotnického zařízení. (16)

Posádka vrtulníků v rámci LZS tvoří čtyři až pět členů, jsou to kapitán vrtulníku, který je velitelem celé posádky, má za úkol pilotovat vrtulník a má zodpovědnost za průběh a provedení celého letu. Dalším důležitým členem posádky je druhý pilot, který má za úkol vést vrtulník po trati letu a tím tak spolupracuje s kapitánem vrtulníku, jeho další činnost spočívá ve vybavenosti navigačního systému vrtulníku. Také má druhé řízení a musí být kdykoli připraven převzít řízení letu. Palubní technik je také členem posádky a asistuje pilotům za letu a převážně se věnuje veškerým činnostem agregátů vrtulníku a také především má za úkol obsluhovat podvěsová a slaňovací zařízení při zachraňování osob. Nepostradatelnými členy posádky LZS je zdravotnická posádka skládající se z leteckých záchranářů, kteří jsou vycvičeni k tomu, aby se pohybovali v těžkých podmínkách, ať už jsou v hloubkách pod vrtulníkem či v těžkém terénu a také z lékařů a zdravotních sester. Lékař je velitelem zdravotnické posádky, ale v rámci letu se musí podřizovat kapitánovi celého letu. (16, 17)

Leteckou záchrannou službu lze využít v situacích, kde není možný provést zásah pomocí běžných prostředků nebo v situacích, které si vyžadují bezpečnější či efektivnější zásah, díky LZS se může poskytovat vzdušný průzkum úseku mimořádné události, také provádět evakuaci osob z nebezpečných zón. Indikacemi pro zásah LZS jsou ve většině případů dopravní nehody s vyšším počtem raněných, přejetí osoby dopravním prostředkem, či dokonce pokud je osoba katapultována z vozidla, jsou to i pády z výšky, poranění páteře či jen podezření na poranění páteře a tonutí. Obecně LZS poskytuje přednemocniční neodkladnou péči pacientům, kteří jsou bezprostředně ohroženi na životě nebo pokud je v ohrožení selhání základně životních funkcí. (16, 17)

3.3.3 Obecní policie

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii vypovídá o zřízení a činnosti obecní policie. Zastupitelstvo obce zřizuje obecní policii a to v samostatné působnosti dle formy obecně závazné vyhlášky. Starosta naopak řídí obecní policii, ale obecní zastupitelstvo může zvolit ze svého zastupitelstva jiného člena. (6)

Obecní policie je orgán obce, který plní úkoly zajišťující zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a to dle zákona o obecní policii. Dále zajišťuje ochranu a bezpečnost osob a majetku, dohlíží na dodržování normy a pravidel občanského chování a soužití, vykonává postupy, které vedou k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, odhaluje přestupky a má za úkol upozornit fyzické a právnické osoby na porušování předpisů, které jsou obecně závazné a zajišťuje opatření, která vedou k jejich nápravě. Dle nového zákona o obecní policii Zákon č. 311/2002 Sb., má obecní policie mnoho dalších oprávnění, zvláště se to týká strážníků. V nové novele zůstává zachováno odhalování přestupků, což je pravomoc strážníka obecní policie, ale tato pravomoc přímo spadá do zákona o přestupcích. Dalším přínosem pro obecní policii je, že má pravomoci k plnění svých úkolů využít informace od informačních systémů a to při vyhledávání osob či pohřešovaných osob nebo informace o totožnosti provozovatele motorového vozidla. Obecní policie má pravomoc zpracovávat osobní údaje, které jsou důležité pro další plnění úkolů a má právo za stejným účelem využít kamerové systémy, které zaznamenávají veřejně přístupná místa. (6)

Strážník je veřejný činitel, který je zaměstnanec obce, pro kterou své povolání vykonává. Strážníkem se může stát jakýkoli občan České republiky starší jedenadvaceti let, který je trestně bezúhonný a který je jak duševně, tak i tělesně způsobilý pro výkony, které jsou stanoveny zákonem o obecní policii. Aby mohl vykonávat služby pro obecní policii, musí vykonat zkoušky před komisí Ministerstva vnitra a tím získá osvědčení na dobu tří let. Povinnosti a oprávnění jsou podobná, jako mají příslušníci Policie ČR. Mají povinnost vykonat zákrok nebo jiné opatření, zda - li je spáchán trestný čin nebo jen přestupek a to i v mimopracovní době, mohou požadovat prokázání totožnosti, odebrat zbraň, zastavit vozidla a mohou použít i služební zbraň, pokud je k tomu vede určitá situace. Strážníci jsou také oprávněni nařídít odtáhnutí vozidla, jakož to překážku provozu, jsou oprávněni k prokázání totožnosti, pokud si to vyžaduje jiná osoba, např. revizoři v MHD a následně osobu převést na policii. V současné době má

strážník obecní policie právo zastavovat vozidla za účelem kontroly řidičského průkazu nebo osvědčení o registraci vozidla. (6)

3.3.4 Horská služba ČR

Na našem území se horská služba poprvé začala využívat před rokem 1850, která spočívala především jako služba nosičů a průvodců na horách se znalostí první pomoci. V Československu první celostátní horská služba byla založena v roce 1954 a to díky sjednocení Horské záchranné služby a Tatranské horské služby. Horská služba ČR vzniká v roce 2001 jako občanské sdružení a je financováno Ministerstvem zdravotnictví. O rok později financování horské služby má za úkol Ministerstvo pro místní rozvoj. Horskou službu nyní tvoří profesionální členové a jako ostatní složka IZS provádí tyto úkoly. Provádí záchranné a pátrací akce v horském terénu, zajišťuje první pomoc a převáží raněné, zajišťuje bezpečné podmínky pro návštěvníky hor, zajišťuje provoz ohlašovacích stanic horské služby, provádí instalaci informačních zařízení, zřizuje informace, které informují veřejnost o sněhových a povětrnostních podmínkách, provádí hlídkovou činnost na sjezdových úsecích a také hlídkovou činnost na hřebec hor, kde hrozí lavinové nebezpečí, spolupracuje s orgány veřejné správy, ochrany přírody a životního prostředí. Ročně horská služba zasahuje u 6500 případů. (5, 6)

Horská služba ČR je řízena správní radou, organizace Horské služby ČR má svého ředitele, nebo - li náčelníka Horské služby ČR, kterého jmenuje právě správní rada a on musí jmenovat další náčelníky, kteří budou řídit jednotlivé oblasti a to Beskydy, Jizerské hory, Jeseníky, Krušné hory, Krkonoše, Orlické hory a Šumava. Celkem má Horská služba v České republice 55 zařízení. (5, 6)

3.4 Orgány ochrany veřejného zdraví

Ochrana veřejného zdraví a zároveň jeho podpora je seskupení činností, která vedou k opatření či vytvoření zdravotních nebo pracovních podmínek. Tyto podmínky by měly zabránit šíření vyskytujících se infekčních nebo jinak rozsáhlých onemocnění, vedoucích k ohrožení zdraví či souvisejících s vykonanou prací. (18, 19)

Ochrana veřejného zdraví je dána zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých předpisů. V tomto zákoně se dále uvádí, jaké jsou orgány

ochrany veřejného zdraví a jsou to Ministerstvo zdravotnictví, krajská hygienická stanice, Ministerstvo ochrany a Ministerstvo vnitra, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí a krajské úřady. (18, 19)

3.5 Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby

Jedná se o služby, které zprostředkovávají zvláště právnické osoby, se kterými uzavírají dohody o věcné pomoci, ale pokud nastane mimořádná událost, lze je o takovou věcnou pomoc požádat i bez předchozí uzavření dohody. (5)

Mezi tyto služby patří především Technické služby obcí a krajů, které se zaměřují na zajištění infrastruktury a to zvláště při údržbě komunikací a chodníků a jejich čistotě, dále údržba komunikací či udržování veřejného osvětlení, ale také nakládání s odpady. Technické služby zajišťují také veřejné a demoliční práce, ale také prostřednictvím svých prostředků a sil poskytují likvidační práce při mimořádné události. Dalšími službami jsou Služby v dopravě, kterými se rozumí služby silnic a dálnic či klub motoristů, které v případě poruchy vozidla či nehody svým členům poskytnou pomoc. Služby v chemickém průmyslu jsou další složkou, které patří mezi havarijní a ostatní služby. Součástí této služby je sdružení TRINS, které při chemické havárii poskytuje pomoc a to na základě a žádosti operačního střediska IZS. Sdružení TRINS funguje na principu 3 stupňů a to na telefonické poradně, porada na místě zásahu a praktická pomoc v místě nehody. Mezi další služby patří Služby v oblasti odpadového hospodářství zabývající se odstraňováním a zneškodňováním nebezpečných chemických látek. Do této služby lze i zařadit organizaci DEKONTA, a.s., která poskytuje služby na úseku ochrany životního prostředí. Služby v hornictví je služba, kterou představují jak právnické tak fyzické osoby provádějící hornickou činnost. Poslední službou jsou Havarijní služby v energetice, tím se myslí především prostředky v oblasti elektroenergetiky, plynárenství a teplárenství, které v případně vzniku nějaké havárie jsou povinny zahájit likvidační práce a to i pokud dojde k vyhlášení nouzového stavu, který vyhláší vláda. (5)

3.6 Zařízení civilní ochrany

Zařízení civilní ochrany slouží jako orgán pro ochranu obyvatelstva a to za pomoci zaměstnanců nebo jiných osob, kteří mají vyčleněné věcné prostředky, dále za pomoci

právnických osob či obcí vyškolených k provádění odborných výkonů a úkolů vedoucích k ochraně obyvatelstva. Zařízení civilní ochrany jsou připravena jako ostatní složka IZS doplňovat základní složky integrovaného záchranného systému. (20)

Jsou to zařízení, která zajišťují evakuaci osob, zvířat a majetku, zajišťují a zabezpečují nouzové přežití, zásobování vodou, označování nebezpečných oblastí pro zabezpečení dekontaminace terénů, osob či oděvů, zabezpečují ukrytí osob v úkrytech a zařízení pro zabezpečení výdeje prostředků individuální ochrany. Poskytují první pomoc či vyprošťování osob při náhlé mimořádné události a pomáhají při likvidaci následků události. Zřizovateli zařízení civilní ochrany mohou být obec, právnická nebo podnikající fyzická osoba. (20)

3.7 Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím

Neziskové organizace a sdružení občanů při mimořádných událostech má dvě základní činnosti, odbornou a humanitární pomoc. Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružení občanů, přímo upravuje jejich činnost. Náležitosti, které vyplývají ze zákona jsou, že členství je dobrovolné, sdružení nesmí ukládat úkoly orgánům statní správy a samosprávy řídí se stanovami Ministerstva vnitra. Nejsou to jen občanská sdružení, která spadají do neziskových organizací, ale jsou to také právnické osoby a to především nadace. (5)

Při mimořádné události humanitární či církevní organizace poskytují díky svým prostředkům pomoc postiženému obyvatelstvu a dovedou plnit následující úkoly. Pokud dojde k postižení obyvatelstva, pořádají sbírky humanitární pomoci. Organizují dopravu materiálů na určitá místa. V postižených oblastech poskytují pomoc v rámci záchranných prací. Veškeré tyto aktivity humanitárních a jiných organizací lze využívat v rámci integrovaného systému na základě různých smluv. (5)

3.7.1 Český červený kříž

V roce 1850 vznikla Světová organizace Červeného kříže a to zásluhou švýcarského lékaře Henriho Dunanta. Ten se rozhodl na základě svých válečných zkušeností vytvořit organizace, která by pomáhala postiženým v bitvách. Tato organizace ihned dostala svůj

znak červeného kříže v bílém poli a tento znak zůstal i do dnes. Historie Českého červeného kříže sahá do roku 1919, kdy byl tedy založen Československý červený kříž. Po osamostatnění republik v roce 1993 vzniká samostatná národní společnost Český červený kříž, který byl uznán Mezinárodním výborem červeného kříže v Ženevě. Červený kříž při svém novém založení určil zásadní principy, které bude vykonávat a to humanita, nestrannost, neutralita, nezávislost, dobrovolnost, jednota a všestrannost. (5, 6)

Český červený kříž dnes působí především v oblasti humanitární, sociální, zdravotní a zdravotně – výchovné. V současnosti Český červený kříž sčítá celkem 50 037 členů a dobrovolníků. ČČK dle zákona č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži plní tyto základní úkoly, při mimořádné události či jiných katastrofách působí na úseku civilní obrany a ochrany obyvatelstva a pomoc při takto vzniklých stavech, poskytuje humanitární, sociální, zdravotní a záchranné služby. V rámci vojenské zdravotní služby působí jako výlučně pomocná organizace, může zřizovat či udržovat zdravotnická či sociální zařízení, ale také léčebné útvary a transfúzní zařízení, pro lékařské účely zajišťuje bezpříspěvkové dárcovství krve a tyto bezpříspěvkové dárce oceňuje, pokud potřebují pomoc bezdomovci, invalidé a jejich rodiny ČČK zajišťuje zdravotní a sociální pomoc a péči, provozuje pomocnou ošetrovatelskou službu pro nemocné či jinak postižené osoby. (6, 12)

Operativní řízení Českého červeného kříže zajišťuje Úřad oblastního spolku a to při přípravě a řešení mimořádných událostí či jiných katastrof a spolupracuje s plánovacím orgánem příslušného správního úřadu a to bezpečnostní radou kraje, krizový štáb je výkonným orgánem v období řešení MÚ. Pomoc poskytovaná ČČK vždy bude mít pomocný a doplňkový charakter a vždy bude poskytována bezplatně, bez rozlišení rasy, národnosti, náboženství či společenského postavení. (6, 12)

Základním nositelem pomoci Českého červeného kříže jsou jeho Humanitární jednotky, jejichž složení má na starost řadu činností a jsou to činnosti první pomoci, lékařské a ošetrovatelské péče, pomoci při evakuaci, pomoci při nouzovém stravování a ubytování, pomoci při prevenci epidemie a sociální péče. Humanitární jednotky ČČK můžeme rozdělit na jednotky prvního sledu, jímž jsou základní složky IZS a jednotky druhého sledu, které zajišťují především pomoc v oblasti ubytování a stravování, ale i v oblasti sociální a psychologické podpory. Tato pomoc se především poskytuje při nouzových stavech a Červený kříž je v této pomoci velmi spolehlivý, pokud došlo k rozsáhlým katastrofám v minulých letech, tak jako jediná organizace se uplatnila. Proto

došlo k velkému uznání vládních úřadů či široké veřejnosti, což vedlo k finanční podpoře ČČK. (8)

3.7.2 Svaz záchranných brigád kynologů ČR

Svaz záchranných brigád kynologů České republiky je občanským sdružením, které se zabývá výcvikem záchranných psů. Historie záchranných psů sahá až do přelomu 19. a 20. století, kdy se psi používali k vyhledávání vězňů a to především v Anglii, Německu, Francii či USA. Dále se psi využívali už jako zachránci a to během 1. světové války, kdy vyhledávali zraněné vojáky. Po 2. světové válce se začal rozvíjet výcvik lavinových psů, kteří v horských oblastech zachránili mnoho životů a tím prokázali, že mají velmi důležitou roli v rámci záchrannářství. Největšími průkopníky a nejznámějšími psy jsou pes Roy Roland, který v roce 1963 při zemětřesení v Peru vyhledal 156 osob a pak je to pes Doro, který zase vyhledal v Chile 78 osob zasažených zemětřesením a to v roce 1965. Tito psi byli vycvičeni a prošli výcvikem technického vedoucího J. R. Tomana a to v Holandské záchranné brigádě. Tyto události měly pro další rozvoj kynologických záchrannářských organizací velký význam, protože se začaly rozvíjet po celém světě. V České republice vznikla samostatná organizace Svaz záchranných brigád kynologů ČR v roce 1990 a je členem Českomoravské kynologické unie a vrcholného orgánu ČR. (5, 6, 13)

Svaz záchranných brigád kynologů ČR svoji činnost rozvíjí po celém území a to pro potřeby praktického využití při záchranných pracích. Výcvik psů je zaměřen k vyhledávání jak živých tak i mrtvých osob a to v zimě při vyhledávání osob zavalených ve sněhu, či v létě při vyhledávání ztracených nebo zatoulaných osob, ale také při utonutí pod vodní hladinou, kde pes na člunu pomocí čichu může lokalizovat utonutého. Při vyhledávání osob se využívají právě kynologické pátrací týmy, protože pes má vynikající schopnost zachytit či vyhledat pach osob a to zvláště na velkou vzdálenost. Především se využívají, pokud dojde k zavalení osob ať už pod troskami domů, sesuvů půdy nebo sněhu. Na rozdíl od lidí se psi dokážou skvěle orientovat i v šeru, za tmy, nebo v mlze. Výhoda je také, že psi dokážou díky čichu vyhledat i předměty patřící pohřešovaným osobám. (5, 6, 13)

Na území jednotlivých regionů funguje SZBK ČR a je členěn do krajských brigád. Při nasazování psovodů vytváří SZBK ČR pohotovostní jednotku, která je součástí záchranné jednotky Ministerstva vnitra a neustále ji udržuje na odborné úrovni a je

podřízena prezidiu svazu. Na základě prezidia svazu, svaz spolupracuje jak se základními složkami tak i s ostatními složkami integrovaného záchranného systému, spolupracuje i s mezinárodní organizací záchranných psů, která se nazývá IRO a také spolupracuje s FCI, což je mezinárodní kynologická federace, dále vydává národní zkušební řád a jiné normality, které souvisejí s výcvikem či organizací záchranných prací a zajišťuje zkoušky a soutěže celostátního charakteru. Tyto zkoušky jsou prováděny dle standardních zkušebních řádů, které se rozdělují na národní a mezinárodní. Obsahem národního zkušebního řádu je zkouška záchranných prací, zkouška záchranářské způsobilosti, zkouška lavinových prací, zkouška, vodních prací, zkouška terénního stopování, vytrvalostní zkouška či zkouška pohotovostní jednotky. (5, 6, 14)

Existují i další kynologické orgány, které využívají psy jako působícího prostředku pro aktivní zásah. Jednou z nich je Policejní kynologie. Policejní kynologie není jen chov, výchova a výcvik psů v rámci policejní činnosti, je to prakticky činnost a věda o psech, která se využívá v policejní službě. Pes je pro policii nenahraditelným pomocníkem a to především jako biologický detektor, který dokáže sledovat a zkoumat specifické nebo individuální pachy. Využití psů v rámci policejní kynologie zvyšuje jak bezpečnost policistů, tak i akceschopnost policie a policie se tím pádem stává kvalitnější. (15)

4 SPOLUPRÁCE IZS PŘI VZNIKU MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Spolupráce složek IZS při mimořádné události by měla být hlavním cílem a prioritou, protože při vzájemné spolupráci mohou zachránit životy či zmírnit následky postižení osob zasažených mimořádnou událostí. Při mimořádné události je hlavní prioritou záchrana života až poté se síly a prostředky složek soustřeďují na snížení ekonomického dopadu nebo jiných situací. Zdravotnická záchranná služba koordinuje a řídí činnosti v rámci záchrany života a zbylé složky se snaží vytvořit takové podmínky, aby ZZS mohla poskytovat co nejefektivnější péči na místě vzniku události. (25, 26)

4.1 Úloha Zdravotnické záchranné služby

Zdravotnická záchranná služba na místě mimořádné události, kde hromadný výskyt postižení zdraví poskytuje přednemocniční neodkladnou péči. Na počátku je hlavním úkolem zhodnocení situace, které zajišťuje první posádka, která přijede na místo a hlavní zhodnocení situace zajišťuje vedoucí lékař, který je ve spojení s operačním střediskem a poskytuje další informace, které jsou v místě neštěstí patrné, např. kolik je zasažených lidí, jaký je rozsah události, o jaký druh události se jedná, zda hrozí nějaké další nebezpečí postiženým nebo zachraňujícím složkám. Operační středisko na základě těchto informací nasazuje síly a prostředky dle rozsahu události a postupuje podle havarijního plánu. (25, 26)

Velitel zdravotnického zásahu, tedy vedoucí lékař, má na starost organizaci činnosti na místě mimořádné události. Do těchto činností patří posouzení stavu osob, které jsou zasaženy mimořádnou událostí, sběr a třídění raněných nebo postižených. Hlavním úkolem třídění je co nejrychleji získat přehled o všech zasažených. Aby mohlo třídění postižených efektivně fungovat, ZZS má za úkol přiřadit místa ošetření v místě zásahu. Určuje si místa jako shromaždiště raněných, místo třídění, místo ošetření nebo místo odsunu. Třídění se rozděluje podle naléhavosti ošetření a podle naléhavosti odsunu. Nejefektivnějším tříděním se považuje na místě mimořádné události třídění START. Je to třídění, která umožňuje rychlé a jednoduché roztrídění postižených do čtyř skupin. Skupiny jsou označeny čísly od jedné do čtyř. První skupina vyžaduje neodkladnou pomoc, druhá skupina obsahuje postižené, kterým lze pomoc na určitou dobu odložit, třetí skupina jsou lehce ranění, kteří si mohou pomoc navzájem a poslední čtvrtou skupinou jsou zemřelí. (25, 26)

Mezi poslední úkoly ZZS na místě MÚ jsou odsunutí raněných či postižených do určitých zdravotnických zařízení, veškeré probíhající akce zapsat do dokumentace a následné vyhodnocení celé události. (25, 26)

4.2 Úloha Hasičského záchranného sboru

Hlavními úkoly HZS na místě vzniku mimořádné události jsou záchranné a likvidační práce, které řídí a koordinuje velitel zásahu, tím se stává právě velitel HZS, pokud to není určeno jinak. Velitel zásahu vyhodnocuje situaci, zda hrozí nebezpečí postiženým osobám nebo ostatním zasahujícím složkám, především se soustřeďuje na zajištění a určení nebezpečných látek. Ve spolupráci se ZZS členové HZS zajišťují vyprošťování a přinášení raněných a pomáhají se tříděním postižených, kde označují raněné za pomoci třídících identifikačních karet a při poskytování zdravotní pomoci využívají členové HZS vlastní prostředky, jako jsou krční límce či vlastní nosítka. Dále v rámci spolupráce se ZZS zajišťuje osvětlení jednotlivých stanovišť či výstavbu stanů za účelem krytého stanoviště. Veškeré tyto činnosti velitel zásahu projednává s vedoucím lékařem. Mezi další úkoly HZS na místě mimořádné události je zajištění příjezdových a odjezdových cest. HZS zajišťuje dekompenzaci nebezpečných látek a má za úkol rozdělit bezpečné a nebezpečné zóny. (5, 6, 25)

4.3 Úloha Policie ČR

Policisté mají na místě mimořádné události především za úkol ve spolupráci s velitelem zásahu zajistit a zabezpečit prostor, do kterého nesmí vniknout žádná nežádoucí osoba. Mezi další úkoly Policie ČR je korigovat a řídit dopravu na místě neštěstí, zajistit odstavné plochy pro vozidla jednotlivých složek IZS nebo zajistit plochu pro případ, kdyby musel zasahovat vrtulník. Ve spolupráci se ZZS policisté mají za úkol zabránit odchodu postižených či lehce raněných a kontrolují počty a změny stavů postižených, dále dohlízejí na postižené, kteří jsou dezorientovaní či agresivní a také pomáhají se základním ošetřením. Ve spolupráci s velitelem zásahu mají za úkol zjistit a vyšetřit, jaká byla příčina vzniku mimořádné události. (4, 5, 6, 25)

5 CÍLE PRÁCE

Ve své bakalářské práci jsem si stanovil dva cíle.

1. Zjistit informovanost laické veřejnosti o integrovaném záchranném systému.
2. Zjistit, zda má laická veřejnost více informací o základních složkách integrovaného záchranného systému než o ostatních složkách integrovaného záchranného systému.

5.1 Formulace problému

Tato bakalářská práce je zaměřena na pohled laické veřejnosti o integrovaném záchranném systému. Domnívám se a z dotazníků vyplývá, že laická veřejnost si myslí, že není dostatek informací o integrovaném záchranném systému a chtěla by se dozvědět více.

Integrovaný záchranný systém je vnímán jako postup záchranných složek, které vzájemně spolupracují při řešení naléhavých a závažných situacích, které ohrožují společnost. Laická veřejnost by měla vědět, jaké základní složky tvoří integrovaný záchranný systém. Veřejnost by měla vědět, za jakých okolností využívat jednotlivá čísla jako jsou 150, 155, 158 a 112, která jsou nositeli jednotlivých složek. Základní složky mají v rámci integrovaného záchranného systému větší roli oproti ostatním složkám.

Ostatní složky integrovaného záchranného systému se také zásadně podílejí na záchranných pracích či jiných událostech spojených s náhlou katastrofou. Oproti základním složkám, které jsou veřejnosti neustále na očích ať při řešení záchrany života záchrannou službou, hašení požárů hasiči, snížení kriminality policií přímo na ulici nebo v médiích, kde jsou neustále k vidění. Ostatní složky jsou podle mého názoru málo medializované, a proto laická veřejnost nemá o nich tolik informací jako o základních složkách.

Všechny profese, které se podílejí na záchraně života či jen jeho ochraně jsou laickou veřejností podle mého výzkumu velice respektovány a uznávány a měly by být dostatečně ohodnoceny.

5.2 Stanovené hypotézy

Pro průzkum bakalářské práce jsem si stanovil následující hypotézy (dále jen H):

H1: Domnívám se, že laická veřejnost má dostatek informací o integrovaném záchranném systému.

H2: Domnívám se, že podle laické veřejnosti má nejnáročnější profesi záchranář, než hasič či policista.

H3: Domnívám se, že více než 70% laické veřejnosti má nejvíce informací o IZS z medií.

H4: Domnívám se, že více než 60% laické veřejnosti ví, na jakém principu IZS funguje.

H5: Domnívám se, že laická veřejnost má více informací o základních složkách IZS než o ostatních složkách IZS.

6 METODIKA PRÁCE A METODY VÝZKUMU

6.1 Vzorek respondentů

Cílovou skupinou ve výzkumu bakalářské práce byla laická veřejnost. Sběr dat probíhal v Plzeňském kraji (Plzeň - město, Plzeň – Litice, Líně, Přeštice, Klatovy, Horní Bříza, Třemošná, Úněšov).

6.2 Metody výzkumu

Ve výzkumné části své bakalářské práce na téma „Pohled laické veřejnosti na integrovaný záchranný systém,“ jsem se věnoval kvantitativnímu výzkumu formou dotazníku.

Dotazník je složen ze dvou částí. Obecné části a znalostní. V obecné části jsem se zaměřil na pohled laické veřejnosti – jak vidí IZS svými očima. V této části dotazníku, která má 18 otázek se respondentů např. ptám, kdo má podle nich nejnáročnější profesi v rámci IZS, jaké složky patří do základních složek IZS a jaké naopak do ostatních složek, aj. Druhá část dotazníku tvoří část znalostní, která se skládá z 8 otázek zaměřených na vědomosti respondentů o IZS. Zde se např. ptám, čím se zabývá obor kynologie, kdo je vedoucím koordinátorem při mimořádné události či znalost jednotného čísla IZS.

Z celkového počtu 100 dotazníků, které jsem rozdál laické veřejnosti, se jich vrátilo 91. Veškeré výsledky jsem zpracoval a vyhodnotil do tabulek a grafů. Celková návratnost byla tedy 91%.

7 VÝSLEDKY PRŮZKUMU A JEJICH ANALÝZA

7.1 Obecná část – informativní část o složkách IZS

7.1.1 Otázka č. 1

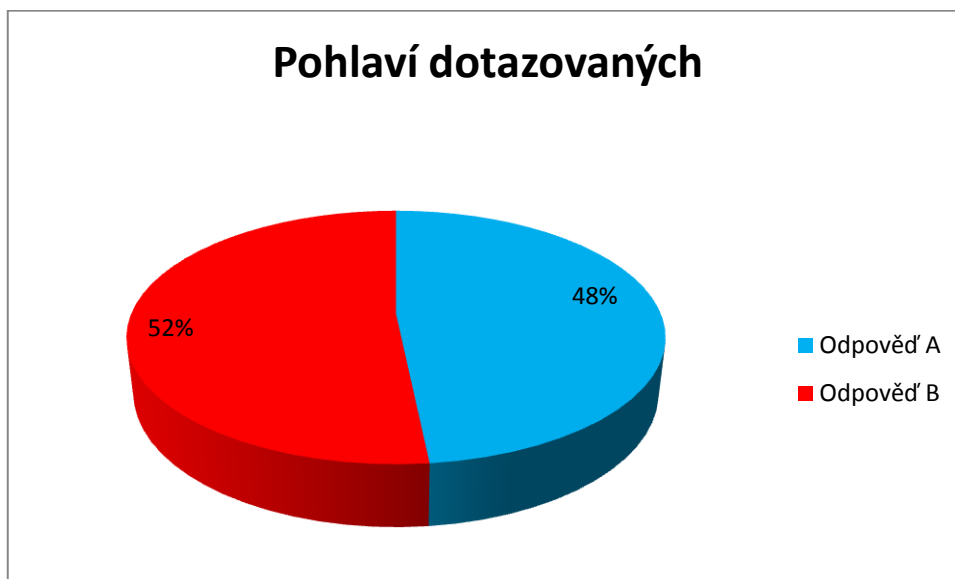
1) Označte pohlaví:

- a) žena
- b) muž

Tabulka č. 2 Pohlaví dotazovaných

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	44	48
Odpověď B	47	52

Graf č. 1 Pohlaví dotazovaných

Na základě dotazníku a směřované otázky na pohlaví je patrné, že 47 respondentů tvořili muži, to tvoří 52 % a 44 respondentů byly ženy, což je 48%.

7.1.2 Otázka č. 2

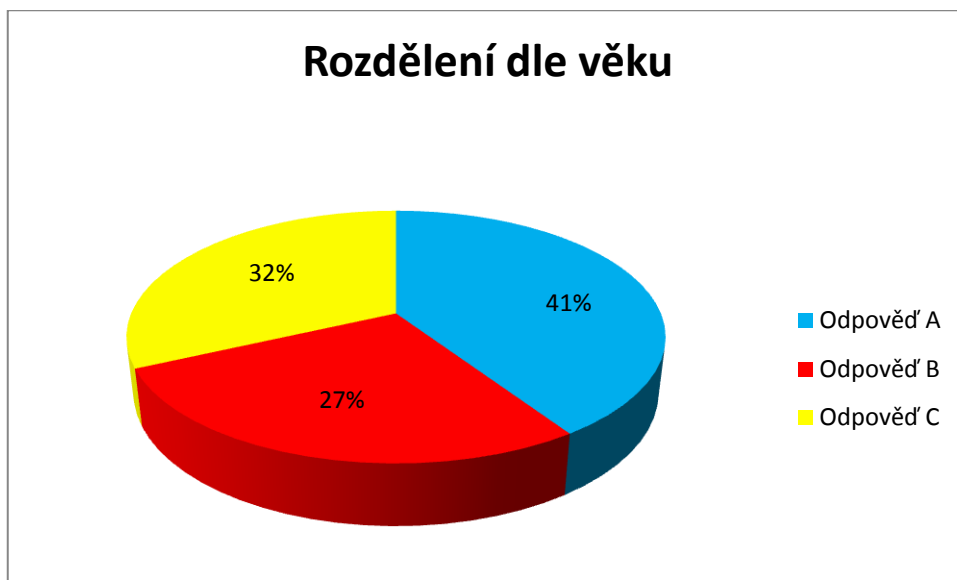
2) Uveďte Váš věk:

- a) 15-30
- b) 31-50
- c) 51 a více

Tabulka č. 3 Rozdělení dle věku

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	37	41
Odpověď B	25	27
Odpověď C	29	32

Graf č. 2 Rozdělení dle věku

Podle otázky č. 2 z grafu a tabulky vyplývá, že největší počet respondentů dle věku tvoří respondenti ve věku od 15 do 30 let, kteří z celkového počtu tvoří 41%. Další skupinou byla skupina ve věkové hranici 51 a více let, která z celkového počtu respondentů tvořila 32% a jako poslední skupinou v této otázce byla skupina ve věkové hranici od 31 do 50 let, která tvořila 27% z celkového počtu dotazovaných.

7.1.3 Otázka č. 3

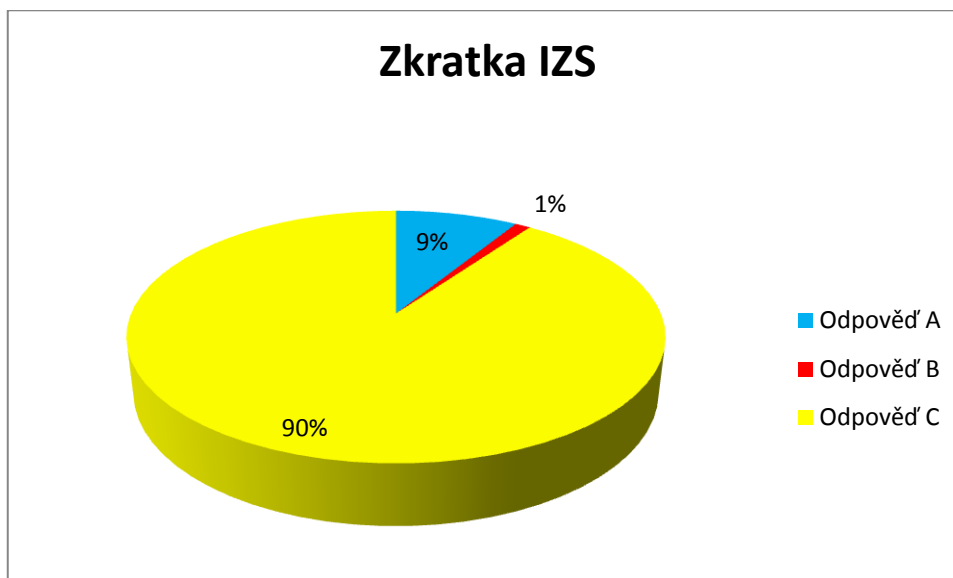
3) Co podle Vás znamená zkratka IZS?

- a) Integrovaná záchranná služba
- b) Integrovaná zdravotnická služba
- c) Integrovaný záchranný systém

Tabulka č. 4 Zkratka IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	8	9
Odpověď B	1	1
Odpověď C	82	90

Graf č. 3 Zkratka IZS

V otázce č. 3 jsem se respondentů ptal, co znamená zkratka IZS, 82 respondentů odpovědělo, že je to integrovaný záchranný systém, což z 91 dotazovaných tvoří 90%, 9% tedy 8 respondentů odpovědělo, že se jedná o integrovanou záchrannou službu a jen jediný dotazovaný odpověděl, že jde o integrovanou zdravotnickou službu.

7.1.4 Otázka č. 4

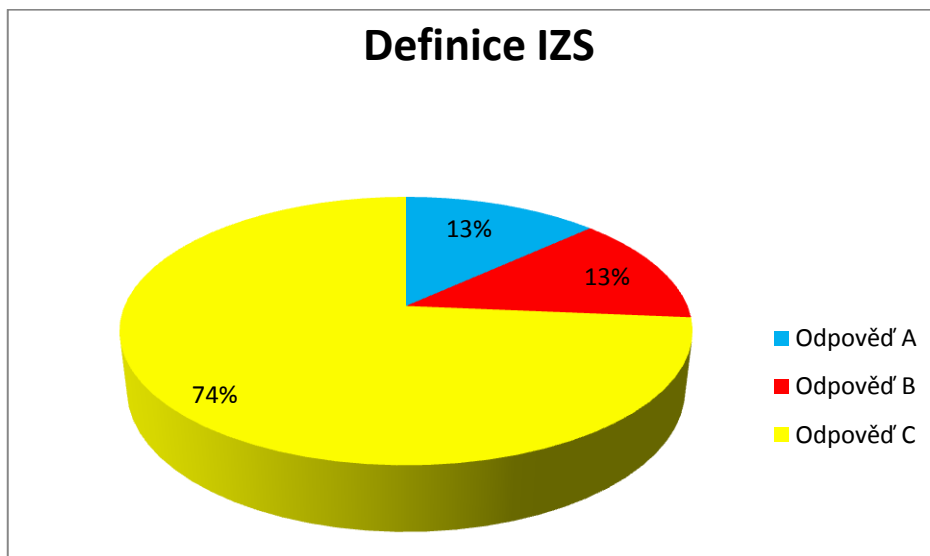
4) Která z definic podle Vás nejlépe charakterizuje IZS?

- a) seskupení rozpočtových organizací, jejichž úkolem je ochrana životů, zdraví a majetku obyvatel při požárech
- b) postup, jejichž cílem je zajistit první pomoc
- c) koordinovaný postup složek IZS při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací

Tabulka č. 5 Definice IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	12	13
Odpověď B	12	13
Odpověď C	67	74

Graf č. 4 Definice IZS

Otázka č. 4 se týkala definice IZS a respondenti měli podle svého názoru jednu definici označit. Z celkového počtu respondentů jich 67 odpovědělo, že se jedná o koordinovaný postup složek IZS při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací, což tvořilo 74%. A následující dvě definice označili respondenti shodně. 12 respondentů označilo, že se jedná o seskupení rozpočtových organizací, jejichž úkolem je ochrana životů, zdraví a majetku obyvatel při požárech, tuto skupinu tvořilo tedy 13% z celkového počtu. Definici, která se týkala postupu, jejichž cílem je zajistit první pomoc označilo také 12 respondentů, což je rovněž 13%.

7.1.5 Otázka č. 5

5) Které z těchto základních složek podle Vás patří do IZS?

- a) Hasičský záchranný sbor, Policie ČR, Zdravotnická záchranná služba
- b) Vodní záchranná služba, Horská záchranná služba, Armáda ČR
- c) Hasičské sbory podniků, orgány ochrany veřejného zdraví, neziskové organizace

Tabulka č. 6 Jaké základní složky patří do IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	89	98
Odpověď B	2	2
Odpověď C	0	0

Graf č. 5 Jaké základní složky patří do IZS

V otázce číslo 5, jsem se dotazovaných ptal, jaké složky podle nich patří mezi základní složky IZS. V 98% respektive 89 dotazovaných odpovědělo, že se jedná o Hasičský záchranný sbor, Policii ČR, Zdravotnickou záchrannou službu. Pouze 2 respondenti tedy 2% z celkového počtu respondentů označilo, že se jedná o Vodní záchrannou službu, Horskou záchrannou službu a Armádu ČR. A žádný respondent z celkového počtu neoznačil, že se jedná o hasičské sbory podniků, orgány ochrany veřejného zdraví, neziskové organizace.

7.1.6 Otázka č. 6

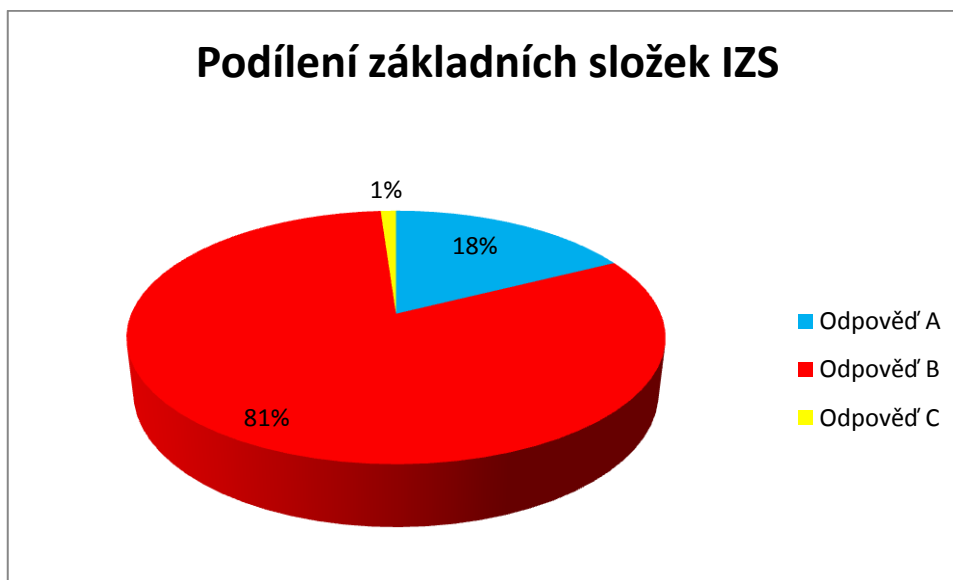
6) Na čem si myslíte, že se podílejí základní složky IZS?

- a) jen na poskytnutí první pomoci
- b) na zajištění nepřetržité pohotovosti při mimořádné události a vyhodnocují ji na celém území ČR
- c) pomáhají jen při likvidačních pracích

Tabulka č. 7 Podílení základních složek IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	16	18
Odpověď B	74	81
Odpověď C	1	1

Graf č. 6 Podílení základních složek IZS

Otázka č. 6 se týkala, na čem se podle respondentů podílejí základní složky IZS. Z grafu a tabulky vyplývá, že 74 respondentů tedy 81% odpovědělo, že se podílejí na zajištění nepřetržité pohotovosti při mimořádné události a vyhodnocují ji na celém území ČR. 18% respondentů neboli 16 dotazovaných označilo, že se základní složky podílejí jen na poskytnutí první pomoci a pouze jediný dotazovaný označil, že se podílejí jen na likvidačních pracích, což tvoří 1 % dotazovaných na tuto otázku.

7.1.7 Otázka č. 7

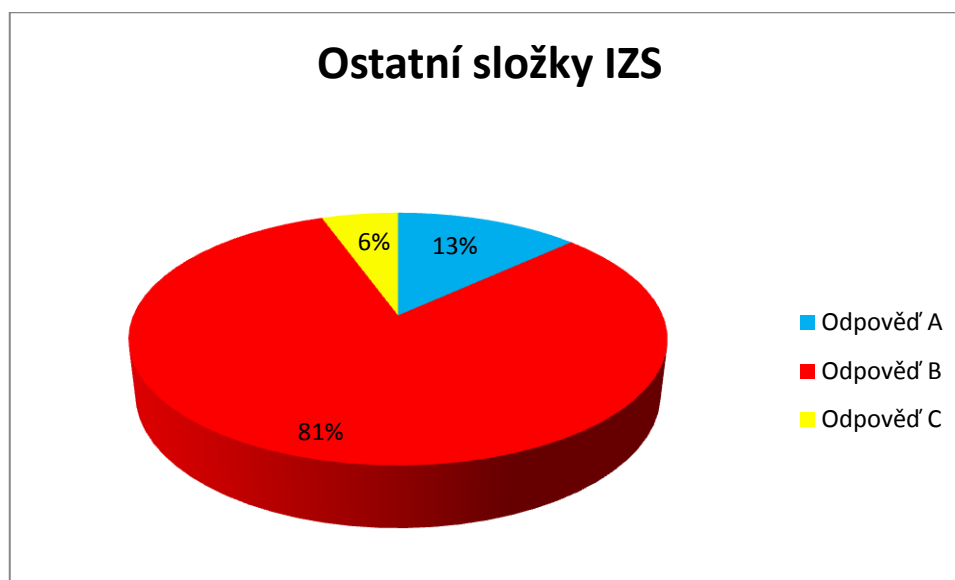
7) Mezi ostatní složky IZS podle Vás patří?

- a) Hasičský záchranný sbor a jednotky požární ochrany
- b) Armáda ČR, Červený kříž, Horská služba ČR
- c) Zdravotnická záchranná služba a Policie ČR

Tabulka č. 8 Ostatní složky IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	12	13
Odpověď B	74	81
Odpověď C	5	6

Graf č. 7 Ostatní složky IZS

Na otázku č. 7 jsem se dotazovaných ptal, jaké složky podle nich spadají mezi ostatní složky IZS. Z grafu a tabulky je patrné, že 74 respondentů neboli 81% označilo, že mezi ostatní složky patří Armáda ČR, Červený kříž a Horská služba ČR. V 13% a v počtu 12 respondentů označili, že jsou to složky Hasičský záchranný sbor a jednotky požární ochrany. Poslední možností volby byla Zdravotnická záchranná služba a Policie ČR, kterou dotazovaní označili pětkrát tedy 6 % z celkového počtu dotazovaných.

7.1.8 Otázka č. 8

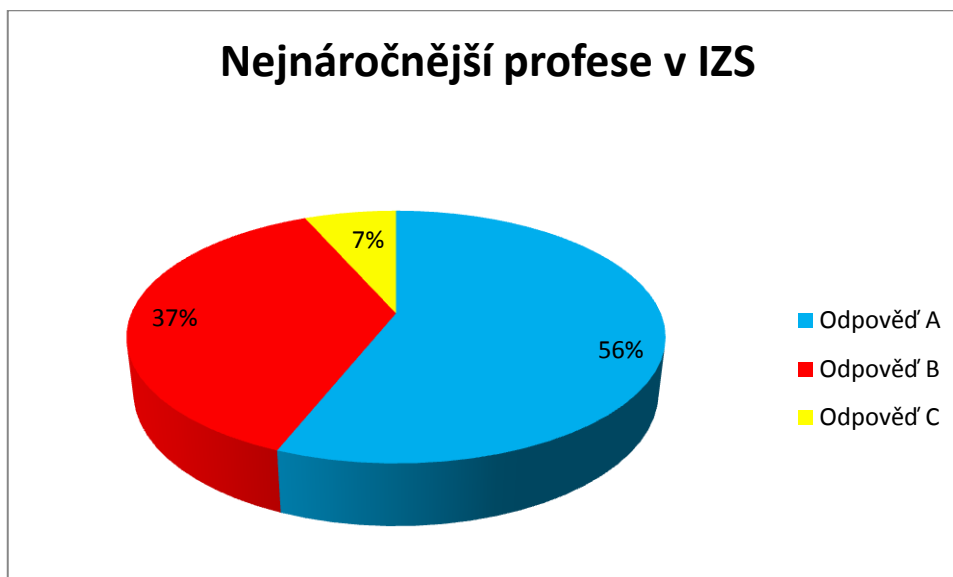
8) Kdo má podle Vás nejnáročnější profesi v IZS?

- a) Hasič
- b) Záchranář
- c) Policista

Tabulka č. 9 Nejnáročnější profese v IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	51	56
Odpověď B	34	37
Odpověď C	6	7

Graf č. 8 Nejnáročnější profese v IZS

Na otázku č. 8 respondenti odpovídali, jaká je podle nich nejnáročnější profese v rámci IZS. Z celkového počtu dotazovaných jich 51 označilo, že nejnáročnější profesi má hasič, což je z celkového počtu dotazovaných 56%. Záchranáře, jako další možnost nejnáročnější profese označilo celkem 34 respondentů tedy 37% a jen 6 dotazovaných tedy 7% respondentů si myslí, že nejnáročnější profese má policista.

7.1.9 Otázka č. 9

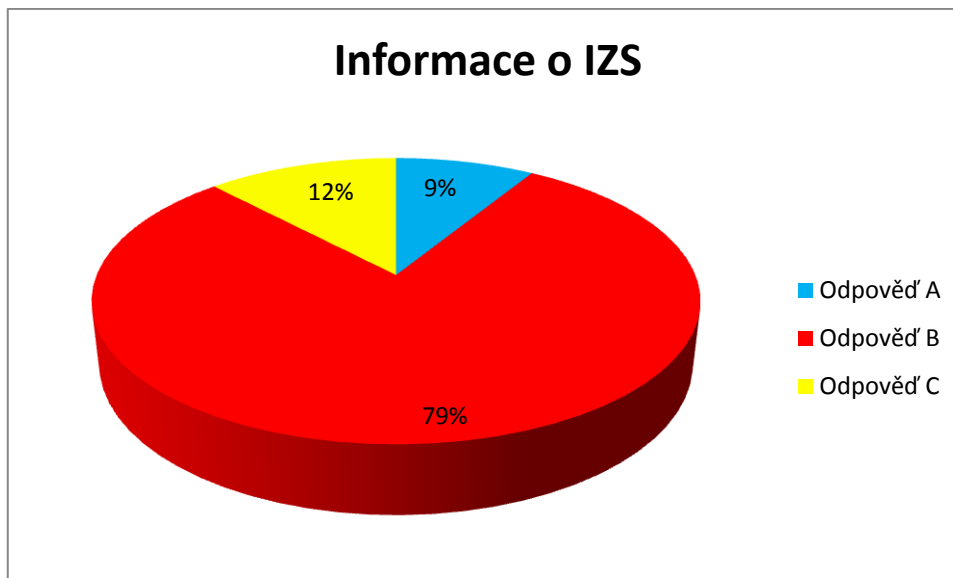
9) Kde jste poprvé získali informace o IZS?

- a) nikdy předtím jsem o IZS neslyšel/a
- b) z médií (internet, TV)
- c) od známých

Tabulka č. 10 Informace o IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	8	9
Odpověď B	72	79
Odpověď C	11	12

Graf č. 9 Informace o IZS

Kde poprvé respondenti získali informace o IZS jsem se jich ptal v otázce č. 9. Nejčastější odpovědí bylo, že dotazovaní poprvé o IZS slyšeli z médií, tuto možnost označilo 72 respondentů (79%). Z tabulky a grafu vyplývá, že 11 respondentů (12%) označilo, že se o IZS dozvěděli od svých známých a 8 dotazovaných (9%) odpovědělo, že o IZS ještě neslyšeli.

7.1.10 Otázka č. 10

10) Myslíte si, že informace o IZS jsou dostatečné?

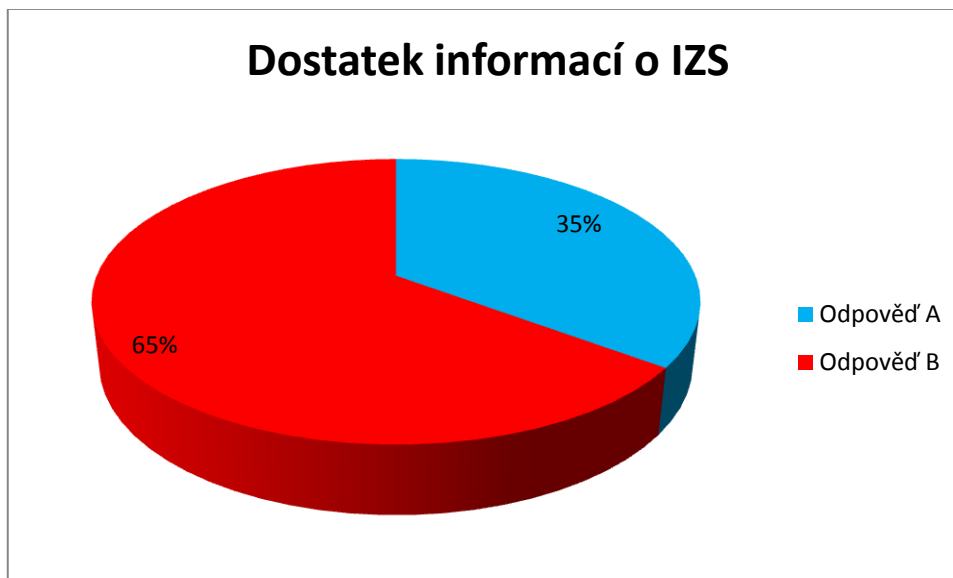
a) ano

b) ne

Tabulka č. 11 Dostatek informací o IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	32	35
Odpověď B	59	65

Graf č. 10 Dostatek informací o IZS

V otázce č. 10 se respondenti rozhodovali, zda je dostatek informací o IZS. Z celkového počtu respondentů 59 (65%) respondentů odpovědělo na tuto otázku, že není dostatek informací a zbylých 32 (35%) dotazovaných odpovědělo, že informací o IZS je dostatek.

7.1.11 Otázka č. 11

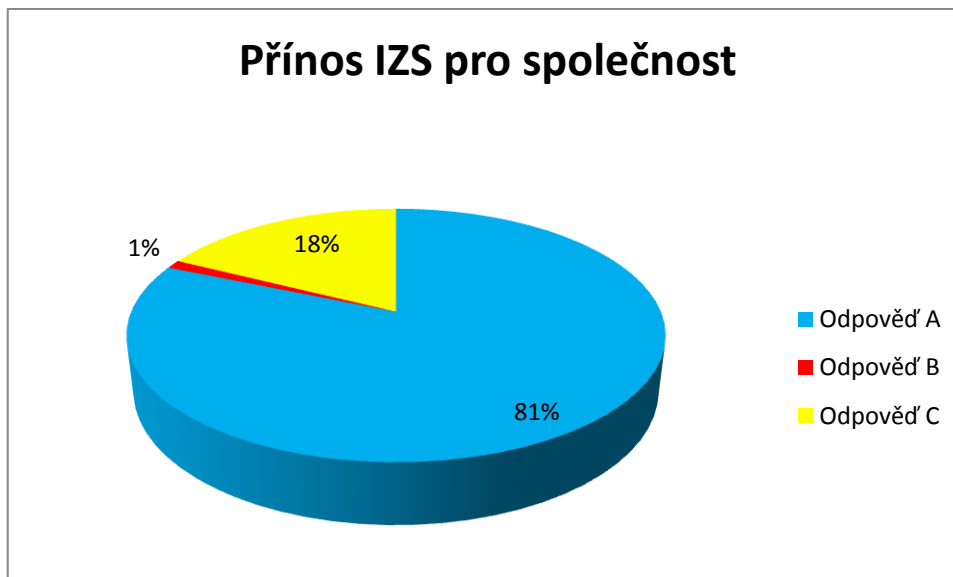
11) Zavedení IZS je podle Vašeho názoru přínosem pro naši společnost?

- a) myslím, že ano
- b) myslím, že ne
- c) nevím

Tabulka č. 12 Přínos IZS pro společnost

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	74	81
Odpověď B	1	1
Odpověď C	16	18

Graf č. 11 Přínos IZS pro společnost

V následující otázce jsem se dotazovaných ptal, jestli je podle nich zavedení IZS přínosem pro společnost. Na tuhle otázku odpovědělo 74 (81%) respondentů, že si myslí, že ano a že IZS je přínosem. Z celkového počtu respondentů jich 16 (18%) odpovědělo, že nevědí a jen 1 (1%) respondent si myslí že IZS není přínosem pro společnost.

7.1.12 Otázka č. 12

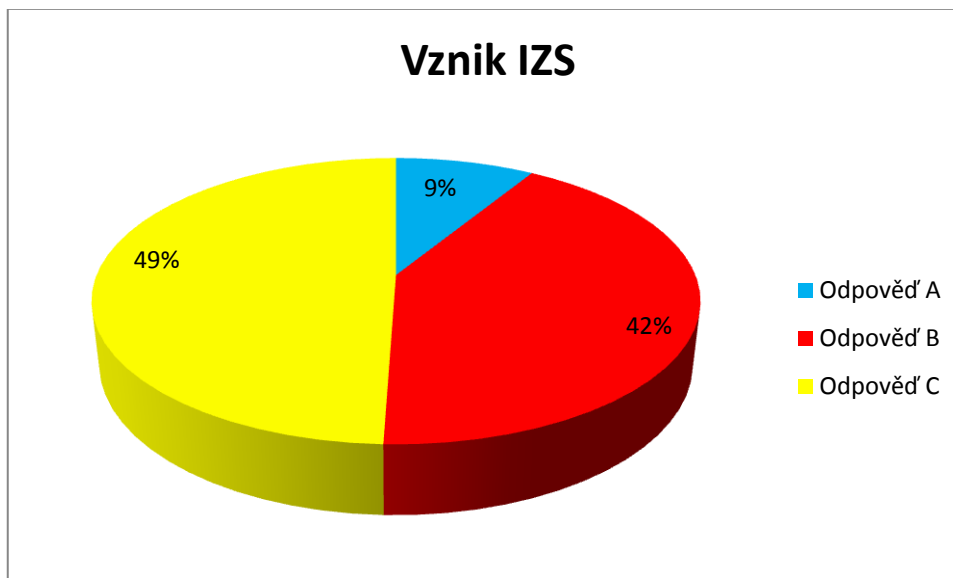
12) Jak dlouho si myslíte, že IZS funguje?

- a) od roku 1958
- b) jeho základy byly položeny v roce 1993
- c) jde o poměrně novou organizaci, která funguje od roku 2001

Tabulka č. 13 Vznik IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	8	9
Odpověď B	38	42
Odpověď C	45	49

Graf č. 12 Vznik IZS

Otázka č. 12 se týká vzniku IZS, kde se repetentů ptám, od kdy je podle nich IZS zaveden. Největší počet ze všech respondentů se domnívá, že IZS je poměrně nová organizace a jeho vznik funguje od roku 2001, tuto možnost označilo 45 (49%) respondentů. Podle 38 (42%) respondentů IZS vznikl kolem roku 1993 a 8 (9%) respondentů se domnívá, že základy IZS sahají až do roku 1958.

7.1.13 Otázka č. 13

13) Co bylo podle Vašeho názoru největším důvodem pro vznik IZS?

- a) nemám tušení
- b) potřeba každodenní spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek
- c) pouze zavedení nového termínu, o kterém běžní občané nemají bližší informace a neví, jak funguje

Tabulka č. 14 Důvod pro vznik IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	6	7
Odpověď B	72	79
Odpověď C	13	14

Graf č. 13 Důvod pro vznik IZS

Na otázku, co je důvodem vzniku IZS respondenti odpovídali podle tabulky a grafu následovně. Podle většiny, konkrétně 72 (79%) respondentů se dotazovaní domnívají, že důvodem je potřeba každodenní spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a ostatních složek. Dalších 13 (14%) respondentů si myslí, že je to jen zavedení nového termínu, o kterém běžní občané nemají bližší informace a neví, jak IZS funguje a 6 (7%) respondentů nemá tušení, jaký je důvod vzniku IZS.

7.1.14 Otázka č. 14

14) Je pro Vás zavedení jednotného evropského čísla 112 přínosem?

- a) nikdy jsem o tomto čísle neslyšel/a
- b) pouze další číslo, které bych si měl/a pamatovat
- c) ano

Tabulka č. 15 Zavedení 112

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	7	8
Odpověď B	23	25
Odpověď C	61	67

Graf č. 14 Zavedení 112

U následující otázky respondenti odpovídali, zda je pro ně zavedení čísla 112 přínosem. Na odpověď ano odpovědělo z celkového počtu 91 respondentů 61 (64%). Další respondenti si myslí, že je to pouze další číslo, které si musejí zapamatovat a tuto možnost označilo 23 (25%) dotazovaných. A 7 (8%) dotazovaných o tomto čísle ještě neslyšelo.

7.1.15 Otázka č. 15

15) Podle Vás telefonní číslo 112 můžete volat i s vyčerpaným kreditem nebo bez peněz?

a) ano

b) ne

Tabulka č. 16 Volání na 112

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	83	91
Odpověď B	8	9

Graf č. 15 Volání na 112

Podle 83 (91%) respondentů se na číslo 112 dovolají i s vyčerpaným kreditem nebo bez peněz. Naopak 8 (9%) dotazovaných si myslí, že se bez peněz na toto jednotné evropské číslo nedovolají.

7.1.16 Otázka č. 16

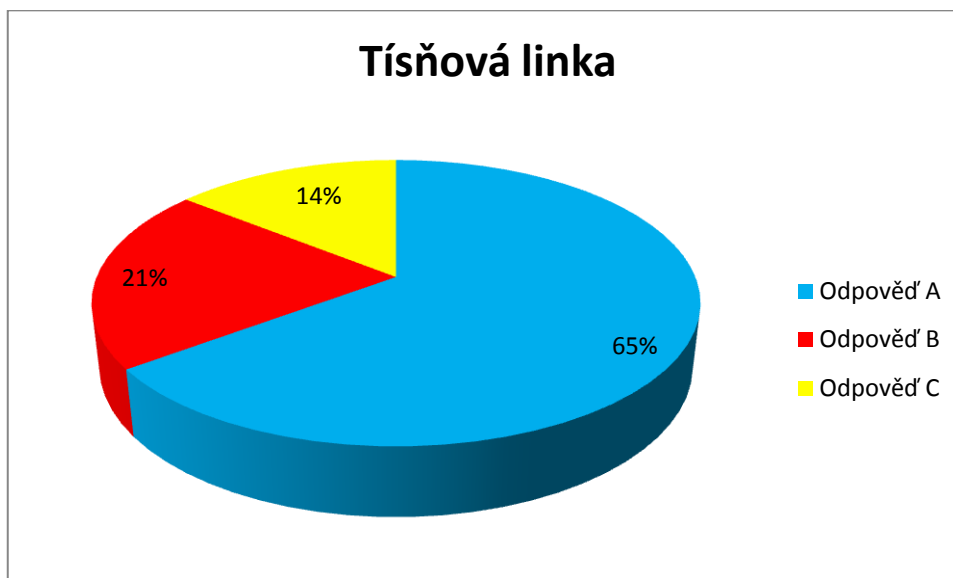
16) Víte, jak správně volat tísňovou linku, nebo chtěli byste se popřípadě dovědět správný postup?

- a) ano, podle mě vím, jak správně postupovat
- b) nevím, ale rád bych se dozvěděl/a více
- c) nevím, a není podle mě důležité vědět více, důležité je zavolat

Tabulka č. 17 Tísňová linka

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	59	65
Odpověď B	19	21
Odpověď C	13	14

Graf č. 16 Tísňová linka

V otázce č. 16 se respondenti měli rozhodnout, jestli by uměli správně zavolat na tísňovou linku a jaký je správný postup. Podle grafu a tabulky se 59 (65%) respondentů domnívá, že vědí, jak v tomto případě postupovat. Dalších 19 (21%) dotazovaných nevědí, jak by postupovali, ale rádi by se dozvěděli více. A z celkového počtu respondentů se jich 13 (14%) rozhodlo odpovědět, že nevědí a není důležité vědět více, že důležité je jen zavolat.

7.1.17 Otázka č. 17

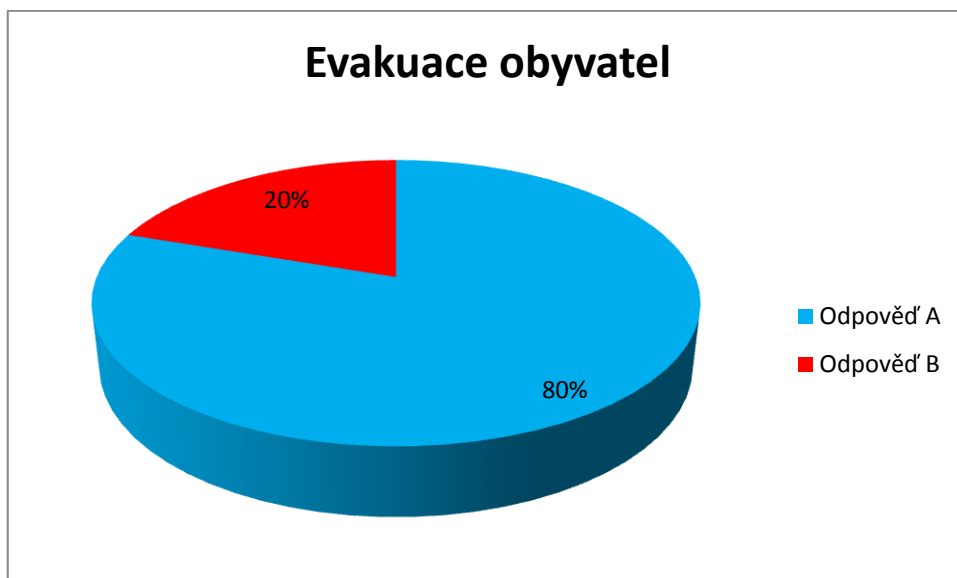
17) Víte, jak by měla probíhat evakuace obyvatel, nebo chtěli byste se popřípadě dovědět správný postup?

- a) ano, bylo by zajímavé a také užitečné dovědět se více
- b) ne, vědět jak mají probíhat podobné situace je v kompetencích jiných

Tabulka č. 18 Evakuace obyvatel

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	73	80
Odpověď B	18	20

Graf č. 17 Evakuace obyvatel

Otázka č. 17 se týká evakuace obyvatel, kde se respondenti měli vyjádřit, zda vědí, jak evakuace osob probíhá a jestli by se chtěli dozvědět více. Podle 73 (80%) respondentů by bylo zajímavé a užitečné dozvědět se o evakuaci osob více. Naopak 18 (20%) dotazovaných se domnívá, že průběh a znalost těchto situací je v kompetencích jiných.

7.1.18 Otázka č. 18

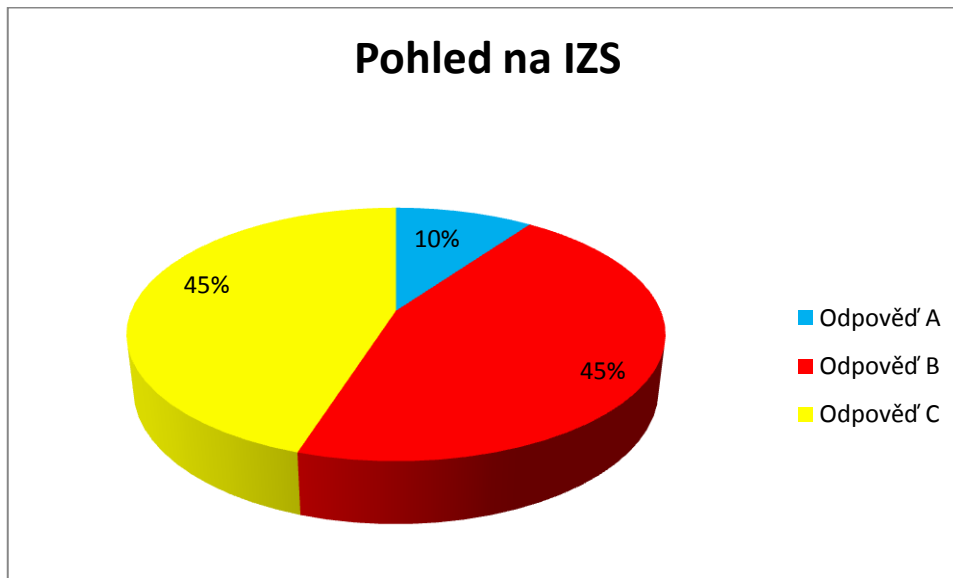
18) Jaký je Váš pohled na Integrovaný záchranný systém?

- a) práce jako každá jiná
- b) lidí, kteří jsou součástí IZS si moc vážím
- c) jeden z nejdůležitějších útvarů. Lidé, kteří pracují v tomto sektoru, by měli být dostatečně ohodnoceni.

Tabulka č. 19 Pohled na IZS

Odpověď	Počet	%
Odpověď A	9	10
Odpověď B	41	45
Odpověď C	41	45

Graf č. 18 Pohled na IZS

V poslední otázce z obecné části dotazníku se respondentů ptám, jaký je jejich pohled na integrovaný záchranný systém. Podle grafu a tabulky je patrné, že 41 (45%) respondentů označilo v této otázce odpověď, že lidé, kteří vykonávají práci v rámci IZS si moc vážím. Rovněž 41 (45%) dotazovaných se domnívá, že IZS je jeden z nejdůležitějších útvarů a lidé, kteří pracují v tomto útvaru, by měli být dostatečně ohodnoceni. Podle 9 (10%) respondentů je to práce jako každá jiná.

7.2 Znalostní část

7.2.1 Otázka č. 1

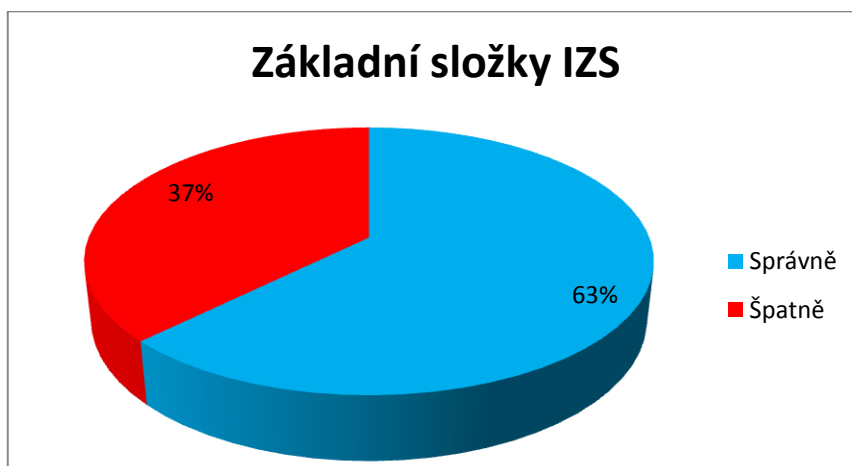
1) Označte základní složky IZS:

- a) Armáda ČR
- b) Městská policie
- c) Hasičský záchranný sbor**
- d) Vodní záchranná služba
- e) Kynologie
- f) Policie ČR**
- g) neziskové organizace
- h) Elektrárny, Teplárny, Vodárny
- i) Zdravotnická záchranná služba**

Tabulka č. 20 Základní složky IZS

Odpověď	Počet respondentů	%
Odpověď A	24	26
Odpověď B	10	11
Odpověď C	91	100
Odpověď D	6	7
Odpověď E	13	14
Odpověď F	91	100
Odpověď G	1	1
Odpověď H	5	5
Odpověď I	91	100
Správně	57	63
Špatně	34	37

Graf č. 19 – Základní složky IZS

V první otázce znalostní části dotazníku, měli respondenti označit jen základní složky IZS. Správná odpověď byla, Hasičský záchranný sbor, Policie ČR a Zdravotnická záchranná služba. Podle tabulky se respondenti rozhodovali následovně. Správně na tuto otázku odpovědělo 57 (63%) respondentů a 34 (37%) odpovědělo špatně. Ve špatných odpovědích označovali respondenti nečastěji Armádu ČR. Tuto možnost označilo 26% z celkového počtu dotazovaných.

7.2.2 Otázka č. 2

2) Které další obory patří mezi ostatní složky IZS?

- a) Svaz ochránců přírody
- b) Mykologický svaz ČR
- c) **Kynologie**

Tabulka č. 21 Další obory ostatních složek IZS

Odpověď	Počet respondentů	%
Odpověď A	3	3
Odpověď B	4	5
Odpověď C	84	92
Správně	84	92
Špatně	7	8

Graf č. 20 – Další obory ostatních složek IZS

Které další obory patří mezi ostatní složky IZS jsem se ptal respondentů v následující otázce. Správnou odpovědí v této otázce byla Kynologie. Správně odpovědělo 84 (92%) respondentů a jen 7 (8%) respondentů odpovědělo špatně.

7.2.3 Otázka č. 3

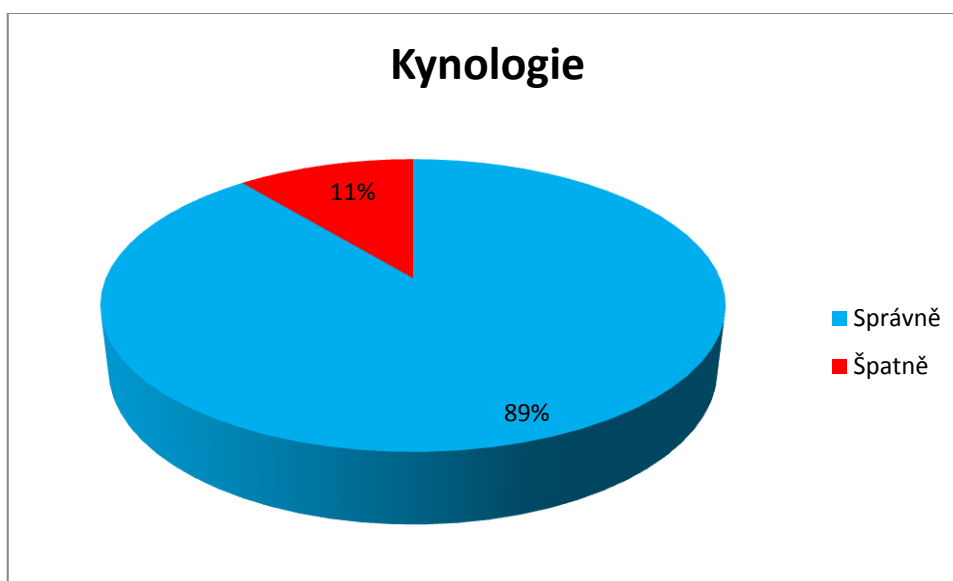
3 Označte, čím se zabývá obor Kynologie:

- a) sběrem důležitých dat při mimořádné události
- b) věda o psech a psovodech při záchranných prací**
- c) obor potápěčů

Tabulka č. 22 Kynologie

Odpověď	Počet respondentů	%
Odpověď A	10	11
Odpověď B	81	89
Odpověď C	0	0
Správně	81	89
Špatně	10	11

Graf č. 21 Kynologie

Otázka č. 3 se týkala konkrétně, čím se zabývá obor kynologie. Respondenti měli správně označit možnost, že se jedná o vědu o psech a psovodech při záchranných prací. Tuto možnost správně zvolilo 81 (89%) respondentů. A špatně na tuto otázku zodpovědělo 10 (11%) dotazovaných.

7.2.4 Otázka č. 4

4) Prioritou řešení krizových situací je:

a) ochrana života a zdraví osob, zvířat, ochrana věcí kulturní hodnoty a majetku

b) záchrana života

c) zabezpečení krizové infrastruktury

Tabulka č. 23 Řešení krizových situací

Odpověď	Počet respondentů	%
Odpověď A	44	48
Odpověď B	42	46
Odpověď C	5	6
Správně	44	48
Špatně	47	52

Graf č. 22 Řešení krizových situací

Jaká je priorita řešení krizových situací jsem se ptal v následující otázce. Pokud respondenti označili možnost, že je to ochrana života a zdraví osob, zvířat, ochrana věcí kulturní hodnoty a majetku odpověděli správně. V tomto případě tedy správně zvolilo 44 (48%). Jiné možné možnosti a tedy špatné možnosti označilo 47 (52%) respondentů. Z celkového počtu respondentů jich 46% označilo špatně, že prioritou krizových situací je pouze záchrana života a 6% dotazovaných se domnívá, že prioritou je zabezpečení krizové infrastruktury.

7.2.5 Otázka č. 5

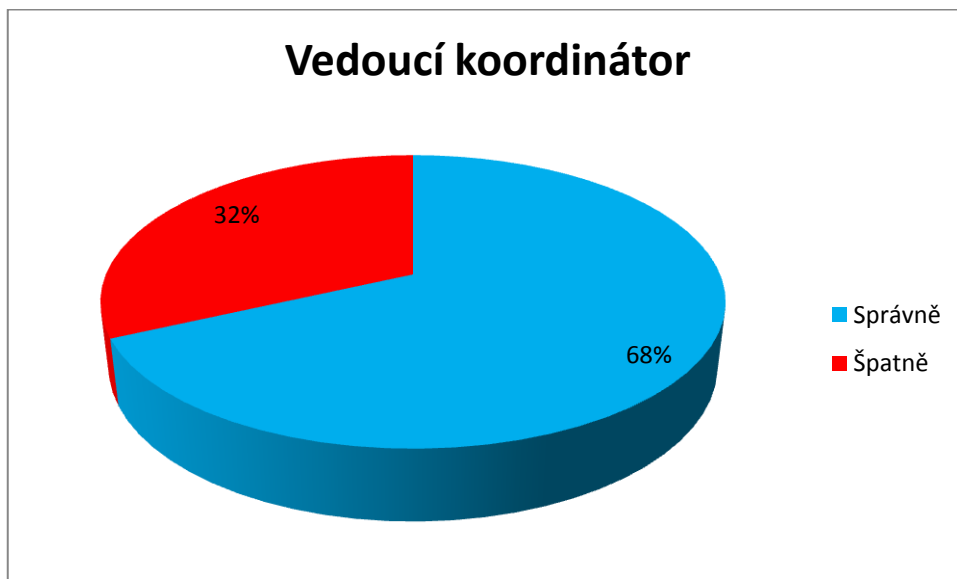
5) Na místě vzniku mimořádné události je vedoucí koordinátor:

- a) záchranář
- b) policista
- c) hasič (velitel zásahu)

Tabulka č. 24 Vedoucí koordinátor

Odpověď	Počet respondentů	%
Odpověď A	14	15
Odpověď B	15	17
Odpověď C	62	68
Správně	62	68
Špatně	29	32

Graf č. 23 Vedoucí koordinátor

V otázce č. 5 měli respondenti označit, kdo je při mimořádné události vedoucí koordinátor, správnou možností v tomto případě byla možnost hasič (velitel zásahu), tuto možnost zvolilo celkem 62 (68%) respondentů. Špatně v tomto případě postupovalo 29 (32%) dotazovaných.

7.2.6 Otázka č. 6

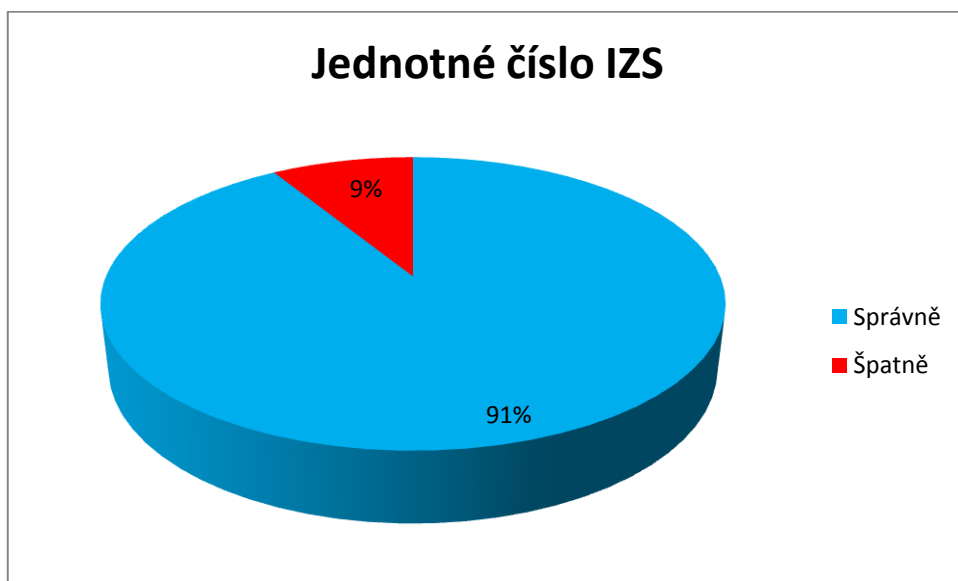
6) Víte jaké je jednotné evropské číslo IZS?

- a) 111
- b) 155
- c) 112

Tabulka č. 25 Jednotné číslo IZS

Odpověď	Počet respondentů	%
Odpověď A	6	7
Odpověď B	2	2
Odpověď C	83	91
Správně	83	91
Špatně	8	9

Graf č. 24 Jednotné číslo IZS

Jaké je jednotné evropské číslo IZS jsem se dotazovaných ptal v této otázce a správnou odpovědí bylo číslo 112. Správně postupovalo 83 (91%) dotazovaných a špatné možnosti volilo z celkového počtu 8 (9%) respondentů.

7.2.7 Otázka č. 7

7) Pokud byste volali na operační středisko 155, co byste sdělili operátorovi?

a) Rodné číslo, místo narození

b) Kdo volá, adresa či místo, co se stalo, kdy se to stalo, počet ohrožených osob

c) Nic sdělovat nemusíme, vše za nás odpoví operátor

Tabulka č. 26 Operační středisko

Odpověď	Počet respondentů	%
Odpověď A	1	1
Odpověď B	88	97
Odpověď C	2	2
Správně	88	97
Špatně	3	3

Graf č. 25 Operační středisko

Otázkou č. 7 jsem se dotazovaných ptal, pokud by volali na operační středisko, jaké by poskytli informace operátorovi. Pokud zvolili možnost, kdo volá, adresa či místo, co se stalo, kdy se to stalo, počet ohrožených osob, zvolili respondenti správně. Správnou odpověď v tomto případě zvolilo z celkového počtu 91 respondentů 88 (97%) dotazovaných a špatně pouze 3 (3%) respondentů.

7.2.8 Otázka č. 8

8) Víte, do jaké doby by se měly dostavit složky IZS při mimořádné události na místo nehody?

a) do 15 minut

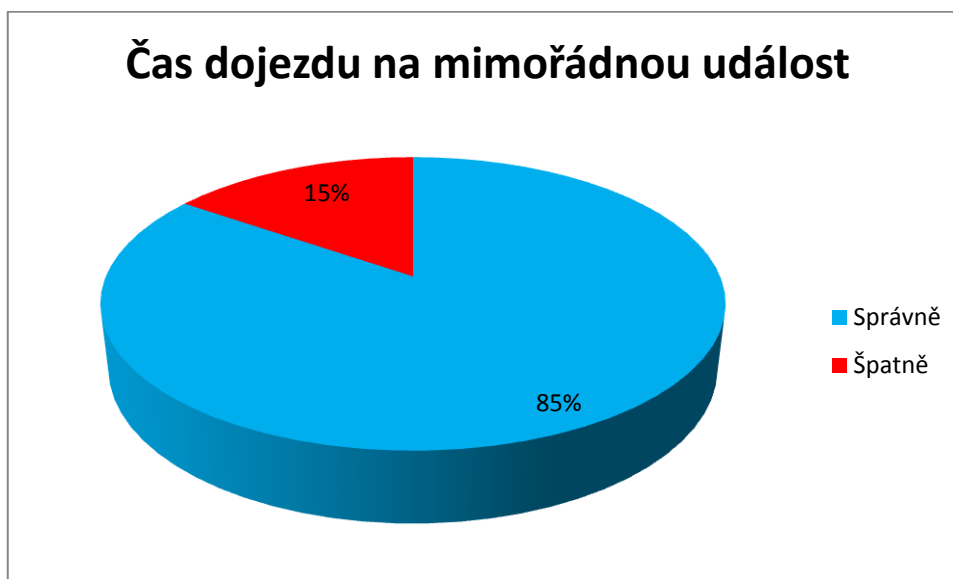
b) do 30 minut

c) do 45 minut

Tabulka č. 27 Čas dojezdu na mimořádnou událost

Odpověď	Počet respondentů	%
Odpověď A	77	85
Odpověď B	14	15
Odpověď C	0	0
Správně	77	85
Špatně	14	15

Graf č. 26 Čas dojezdu na mimořádnou událost

Poslední otázka znalostní části se týkala času dojezdu na mimořádnou událost. Respondentů jsem se ptal, jestli vědí, jaký je čas dojezdu na místo nehody. Správnou odpověď z uvedených možností bylo 15 minut. Správně odpovědělo 77 (85%) respondentů a špatně postupovalo 14 (15%) respondentů.

8 DISKUZE

Výzkum bakalářské práce byl zaměřen na pohled laické veřejnosti na integrovaný záchranný systém. Zkoumanou skupinu respondentů tvořila laická veřejnost v Plzeňském kraji (Plzeň - město, Plzeň – Litice, Líně, Přeštice, Klatovy, Horní Bříza, Třemošná, Úněšov). Laické veřejnosti jsem rozdál celkem 100 dotazníků, z nichž se 91 dotazníků vrátilo a veškeré výsledky jsem zpracoval do tabulek a grafů.

Pro výzkum jsem vytvořil dotazník, který se skládal ze dvou částí. Z části obecné a části znalostní. V obecné části jsem se dotazovaných např. ptal, co podle nich znamená zkratka IZS a podle 90% všech dotazovaných odpovědělo, že se jedná o integrovaný záchranný systém. V obecné části dotazníku, jsem se snažil zaměřit, jaký je pohled laické veřejnosti na integrovaný záchranný systém. V jedné otázce, jsem se dotazovaných ptal, jaká je podle nich nejnáročnější profese v rámci IZS. Nejčastěji a to v 56% respondenti odpověděli, že podle nich mají nejnáročnější profesi hasiči, 37% označilo jako nejnáročnější profesi záchranáře a pouze 7% dotazovaných odpovědělo, že jsou to policisté, co mají nejnáročnější profesi. Dále jsem se respondentů ptal, kde poprvé získali informace o IZS a z výsledků je patrné, že nejvíce informací má veřejnost z médií, jako je např. internet nebo televize. Laická veřejnost, pro kterou byl dotazník určen, se měla také vyjádřit, zda jsou podle nich informace o IZS dostatečné. Podle dotazovaných se jich 65% z celkového počtu domnívá, že informace dostatečné nejsou. V poslední otázce obecné části, jsem se laické veřejnosti ptal, jaký je jejich pohled na IZS. Z celkového počtu dotazovaných jich 45% označilo možnost, že lidé, kteří jsou součástí IZS si moc váží. Dalších 45% respondentů označilo možnost, že je to jeden z nejdůležitějších útvarů a lidé, kteří pracují v tomto sektoru, by měli být dostatečně ohodnoceni. Podle 10% dotazovaných je to práce jako každá jiná.

Znalostní část dotazníku byla zaměřena především na znalosti laické veřejnosti. Dotazovaní měli např. označit, jaké složky IZS patří mezi složky základní a správně odpovědělo z celkového počtu 63%. V dalších otázkách jsem se také zaměřil na ostatní složky IZS, kde měli respondenti označit, čím se zabývá obor kynologie, na výběr jsem respondentům zadal např., že se jedná o sběr důležitých dat při mimořádné události nebo že je to obor potápěčů, správnou odpovědí byla věda o psech a psovodech při záchranných pracích a tuto možnost správně označilo 89% dotazovaných z celkového počtu.

Doufám, že tato práce bude přínosem pro společnost, ať už pro odborníky nebo přímo pro laickou veřejnost.

Dotazníkovým šetřením jsem došel k výsledkům a na jejich základě jsem si dokázal potvrdit nebo vyvrátit stanovené hypotézy.

H1: Domnívám se, že laická veřejnost má dostatek informací o integrovaném záchranném systému

Tuto hypotézu jsem si stanovil na základě toho, že se domnívám, že laická veřejnost má dostatek informací o IZS. V dotazníku jsem se dotazovaných ptal, zda si myslí, že informace o IZS jsou dostatečné. Z celkového počtu se jich 65% domnívá, že informace o IZS dostatečné nejsou, ale zároveň jsem zjistil podle znalostního dotazníku, že laická veřejnost je dostatečně informovaná, protože na 8 položených otázek, laická veřejnost odpovídala správně, pouze v jednom případě, kde se otázka týkala krizových situací, postupovala veřejnost špatně. Podle výsledků je patrné, že laická veřejnost si myslí, že informace o IZS nejsou dostatečné, ale na druhou stranu má laická veřejnost dostatek informací a informovaná o IZS je.

Hypotéza byla potvrzena.

H2: Domnívám se, že podle laické veřejnosti má nejnáročnější profesi záchranář, než hasič či policista

Tuto hypotézu jsem stanovil, protože si myslím, že každá profese v rámci IZS je náročná a měla by být dostatečně ohodnocena. Respondentů jsem se v dotazníkovém zkoumání tedy ptal, jaká je podle nich nejnáročnější profese. Z celkového počtu dotazovaných jich 51 označilo, že nejnáročnější profese je hasič, což tvoří 56%, ve 37% veřejnost označila záchranáře a jen v 7 % respondenti označili policistu.

Tato hypotéza se nepotvrdila.

H3: Domnívám se, že více než 70% laické veřejnosti má nejvíce informací o IZS z médií

V dotazníku jsem se veřejnosti ptal, kde poprvé získali informace o IZS. Z celkového počtu dotazovaných jich 72 (79%) odpovědělo, že informace poprvé získali z médií (internet, TV).

Tato hypotéza se mi potvrdila.

H4: Domnívám se, že více než 60% laické veřejnosti ví, na jakém principu IZS funguje

Tuto hypotézu jsem si stanovil na základě důležitosti fungování a principu IZS. Za pomoci dotazníkového šetření jsem se laické veřejnosti ptal, jaká je podle nich definice, která pojednává o fungování principu IZS. Podle respondentů je to koordinovaný postup složek IZS při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Takto postupovalo 67 dotazovaných tedy, 74% z celkového počtu.

Tato hypotéza se potvrdila.

H5: Domnívám se, že laická veřejnost má více informací o základních složkách IZS, než o ostatních složkách IZS

Tato hypotéza je stanovena na základě toho, že se domnívám, že základní složky jsou laické veřejnosti známější a jsou více medializované než např. ostatní složky. V dotazníkovém zjištění jsem se respondentů tázal, jaké složky podle nich patří mezi základní a v 98% respondenti označili, že jsou to složky Hasičský záchranný sbor, Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. A v další otázce se měli respondenti vyjádřit, jaké složky patří mezi ostatní složky. Z celkového počtu označilo 81% respondentů, že se jedná o Armádu ČR, červený kříž a horskou službu ČR a ve 13%, ale také 12 respondentů označilo, že mezi ostatní složky patří Hasičský záchranný sbor a jednotky požární ochrany.

Tato hypotéza se potvrdila.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce, je zaměřena na pohled laické veřejnosti na integrovaný záchranný systém. V teoretické části popisuje, co je to vlastně integrovaný záchranný systém, dále jsem chtěl odborníky nebo studenty, kteří budou číst tuto práci seznámit se základními složkami IZS, ostatními složkami IZS a na závěr teoretické části jsem se zaměřil, jaká je spolupráce jednotlivých složek IZS při mimořádné události.

Výzkumná část mé bakalářské práce je přímo zaměřena, jaký je pohled laické veřejnosti na integrovaný záchranný systém. Pro zjištění výsledků jsem vytvořil dotazník, který byl určen pro širokou laickou veřejnost a to konkrétně v plzeňském kraji. Na základě dotazníkového šetření mi vyšly výsledky, které mi umožnily si odpovědět na stanovené hypotézy. Z výsledků je patrné, že laická veřejnost se domnívá, že nejsou dostatečné informace o integrovaném záchranném systému a informace poprvé získali z médií. Dále se více jak 50% dotazovaných domnívá, že nejnáročnější profesi v rámci IZS má hasič oproti záchranáři či policistovi. V dotazníku měli respondenti také odpovědět, na jakém principu podle nich IZS funguje a více jak 70% dotazovaných se domnívá, že vědí princip fungování IZS. A také jsem zjistil, že laická veřejnost má více informací o základních složkách než o ostatních složkách IZS.

Na základě výsledků, které jsem získal z dotazníkového výzkumu, se domnívám, že laická veřejnost je informovaná o integrovaném záchranném systému. Tyto výsledky jsem zjistil na základě znalostního dotazníku, kde respondenti, tedy laická veřejnost ve většině případů, postupovala správně. Laická veřejnost je informovaná především o základních složkách a podle mého názoru proto, že veřejnost může vidět základní složky ať už v běžném provozu na ulici nebo v médiích. Na druhou stranu jsem zjistil, že laická veřejnost se domnívá, že celkově o integrovaném záchranném systému není dostatek informací a na základě toho jsem se rozhodl vytvořit výstup z této práce formou informačního letáku.

Doufám a přál bych si, aby tato práce byla prospěšná pro společnost, aby do ní mohli nahlížet studenti, odborníci či jen laická veřejnost pro získání nových poznatků a znalostí, které jim budou užitečné pro další vzdělávání.

Závěrem bych chtěl říct, že integrovaný záchranný systém je systémem velmi platným a pro společnost důležitým a jednotlivé profese, které zachraňují životy nebo

naopak nasazují své vlastní životy, by měly být dostatečně ohodnoceny a respektovány za to, co pro společnost odvádějí.

POUŽITÁ LITERATURA

- (1) Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [online]. [cit. 12.2.2012]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?sn=y&hledany=238%2F2000&zdroj=sb00239&cd=3&typ=r>
- (2) Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě [online]. [cit. 12.2.2012] Dostupné z: http://www.lkcr.cz/document3.php?param=dokumenty_file,DOKUMENTY_FILE_ID,,TYPE,NAME,DATE_AKT&id=71412
- (3) Zákon č. 238/2000 Sb. o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů [online]. [cit. 12.2.2012] Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?sn=y&hledany=238%2F2000&zdroj=sb00238&cd=3&typ=r>
- (4) Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky [online]. [cit. 12.2.2012] Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx
- (5) MARTÍNEK, B., TVRDEK, J. *Základy integrovaného záchranného systému*. 1 vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. 169 str. ISBN 978-80-7251-338-3.
- (6) SMETANA, M., KRATOCHVÍLOVÁ, D. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. 1 vydání. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. 134 str. ISBN 978-80-7368-337-5.
- (7) PANOCHA, V. *Integrovaný záchranný systém v České republice*. 1 vydání. Praha: ARMEX Praha ve spolupráci se Soukromou sociálně-právní akademií TRIVIS, a.s., 1997. 95 str. ISBN 80-902283-0-5.
- (8) ŠTOREK, J., ROLAND, A. *Humanitární jednotky Českého červeného kříže*. 1 vydání. Úřad Českého červeného kříže, 2003. 32 str. ISBN 80-2392-044-8.
- (9) *Operační středisko* [online]. [cit. 16.2.2012]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/operacni-stredisko-76.aspx>
- (10) DVOŘÁČEK, D. [online]. [cit. 16.2.2012]. Dostupné z: <http://www.zdn.cz/denni-zpravy/z-domova/historie-zdravotnicke-zachranne-sluzby-v-cr-451490>
- (11) *Historie zdravotnické záchranné služby* [online]. [cit. 17.2.2012]. Dostupné z: <http://www.uszssk.cz/index.php?mid=128&msid=2>
- (12) *Český červený kříž* [online]. [cit. 20.2.2012]. Dostupné z: http://www.cervenyriz.eu/cz/cz_root.aspx

- (13) MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. 1 vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2009. 136 str. ISBN 978-80-7385-065-4.
- (14) KROUPA, M., ŘÍHA, M. *Integrovaný záchranný systém*. Praha: Armex publishing s.r.o, 2005. 111 str. ISBN 80-86795-14-4.
- (15) KRAJNÍK, V., ĎURIŠIN, V., KOZÁK, M., et al. *Policajná kynológia*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru, 2009. 576 str. ISBN 978-80-8054-476-8.
- (16) ADÁMEK, M. *Jak funguje letecká záchranka*. 1 vydání. Brno: Computer press, a.s., 2010. 96 str. ISBN 978-80-251-2589-2.
- (17) *Současnost Letecké záchranné služby v Západočeském kraji* [online]. [cit. 23.2.2012]. Dostupné z: <http://www.lzslne.cz/soucasnost.html>
- (18) *Ochrana veřejného zdraví* [online]. [cit. 18.2.2012]. Dostupné z: <http://vfwww.vfu.cz/legpo/CD/navmgr/verzdрави.htm>
- (19) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. [online]. [cit. 24.2.2012]. Dostupné z: <http://www.tzb-info.cz/pravni-predpisy/zakon-c-258-2000-sb-o-ochrane-verejneho-zdravi-a-o-zmene-nekterych-souvisejicich-zakonu>
- (20) *Zařízení civilní ochrany* [online]. [cit. 27.2.2012]. Dostupné z: <http://www.hzsmsk.cz/index.php?a=cat.50>
- (21) *Vojenská policie* [online]. [cit. 27.2.2012]. Dostupné z: <http://www.mocr.army.cz/scripts/detail.php?id=6223>
- (22) *Vybrané české právní předpisy* [online]. [cit. 27.2.2012]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/vybrane-ceske-pravni-predpisy.aspx>
- (23) *Právní předpisy Hasičského záchranného sboru* [online]. [cit. 3.3.2012]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/pravni-predpisy-hasickeho-zachranneho-sboru.aspx>
- (24) *Historie policie a četnictva* [online]. [cit. 3.3.2012]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/historie-policie-a-cetnictva.aspx>
- (25) ERTLOVÁ, F., MUCHA, J. a kolektiv autorů: *Přednemocniční neodkladná péče*. 1. vydání. Brno: IDVPZ, 2000. 340 str. ISBN 80-7013-300-7
- (26) ERTLOVÁ, F., MUCHA, J. a kolektiv autorů: *Přednemocniční neodkladná péče*. Brno: IDVPZ, 2008. 368 str. ISBN 80-7013-379-1

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ARO – Anesteziologické resuscitační oddělení

ČČK – Český červený kříž

ČR – Česká republika

FIS – (Federation Internationale de Sauvetage) - Mezinárodní federace pro záchranu života

FCI – (Fédération Cynologique Internationale) – Mezinárodní kynologická federace

HZS – Hasičský záchranný sbor

IRO – Mezinárodní organizace záchranných psů

IZS – Integrovaný záchranný systém

JPO – Jednotky požární ochrany

LSPP – Lékařská služba první pomoci

LZS – Letecká záchranná služba

MHD – Městská hromadná doprava

MÚ – Mimořádná událost

PČR – Policie České republiky

PNP – Přednemocniční neodkladná péče

PO – Požární ochrana

RLP – Rychlá lékařská pomoc

RZP – Rychlá záchranná pomoc

SNB – Sbor národní bezpečnosti

START – Snadné Třídění A Rychlá Terapie

SZBK – Svaz záchranných brigád kynologů

ZOS – Zdravotnické operační středisko

ZZS – Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM TABULEK

- Tabulka č. 1 – Základní pojmy IZS
- Tabulka č. 2 – Pohlaví dotazovaných
- Tabulka č. 3 – Rozdělení dle věku
- Tabulka č. 4 – Zkratka IZS
- Tabulka č. 5 – Definice IZS
- Tabulka č. 6 – Jaké základní složky patří do IZS
- Tabulka č. 7 – Podílení základních složek IZS
- Tabulka č. 8 – Ostatní složky IZS
- Tabulka č. 9 – Nejnáročnější profese v IZS
- Tabulka č. 10 – Informace o IZS
- Tabulka č. 11 – Dostatek informací o IZS
- Tabulka č. 12 – Přínos IZS pro společnost
- Tabulka č. 13 – Vznik IZS
- Tabulka č. 14 – Důvod pro vznik IZS
- Tabulka č. 15 – Zavedení 112
- Tabulka č. 16 – Volání na 112
- Tabulka č. 17 – Tísňová linka
- Tabulka č. 18 – Evakuace obyvatel
- Tabulka č. 19 – Pohled na IZS
- Tabulka č. 20 – Základní složky IZS
- Tabulka č. 21 - Další obory ostatních složek IZS
- Tabulka č. 22 – Kynologie
- Tabulka č. 23 - Řešení krizových situací
- Tabulka č. 24 - Vedoucí koordinátor
- Tabulka č. 25 - Jednotné číslo IZS
- Tabulka č. 26 - Operační středisko
- Tabulka č. 27 - Čas dojezdu na mimořádnou událost

SEZNAM GRAFŮ

- Graf č. 1 – Pohlaví dotazovaných
- Graf č. 2 – Rozdělení dle věku
- Graf č. 3 – Zkratka IZS
- Graf č. 4 – Definice IZS
- Graf č. 5 – Jaké základní složky patří do IZS
- Graf č. 6 – Podílení základních složek IZS
- Graf č. 7 – Ostatní složky IZS
- Graf č. 8 – Nejnáročnější profese v IZS
- Graf č. 9 – Informace o IZS
- Graf č. 10 – Dostatek informací o IZS
- Graf č. 11 – Přínos IZS pro společnost
- Graf č. 12 – Vznik IZS
- Graf č. 13 – Důvod pro vznik IZS
- Graf č. 14 – Zavedení 112
- Graf č. 15 – Volání na 112
- Graf č. 16 – Tísňová linka
- Graf č. 17 – Evakuace obyvatel
- Graf č. 18 – Pohled na IZS
- Graf č. 19 – Základní složky IZS
- Graf č. 20 - Další obory ostatních složek IZS
- Graf č. 21 - Kynologie
- Graf č. 22 - Řešení krizových situací
- Graf č. 23 - Vedoucí koordinátor
- Graf č. 24 - Jednotné číslo IZS
- Graf č. 25 - Operační středisko
- Graf č. 26 - Čas dojezdu na mimořádnou událost

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Dotazník

Příloha č. 2 – Zapojení základních a ostatních složek do IZS

Příloha č. 3 – Znak Zdravotnické záchranné služby

Příloha č. 4 – Vozy ZZS

Příloha č. 5 – Znak Hasičského záchranného sboru

Příloha č. 6 – Hasičský záchranný sbor – organizační schéma

Příloha č. 7 – Vozy HZS

Příloha č. 8 – Znak Policie ČR

Příloha č. 9 – Vozy Policie ČR

Příloha č. 10 – Český červený kříž

9 PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Dotazník

Vážení respondenti,

jmenuji se Jan Musil a jsem studentem 3. ročníku Fakulty zdravotnických studií, studijního oboru Zdravotnický záchranář. Součástí zakončení studia je obhajoba bakalářské práce. Téma práce se nazývá: „Pohled laické veřejnosti na integrovaný záchranný systém.“

Prosím o vyplnění níže uvedeného dotazníku. Dotazník se skládá ze dvou částí. Z obecné části a znalostní části. Dotazník je anonymní a bude použit pouze pro zpracování této bakalářské práce.

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku a čas, který jste jeho vyplněním strávili.

Jan Musil

OBECNÁ ČÁST

(Informativní o složkách IZS)

1) Označte pohlaví:

- žena
- muž

2) Uveďte Váš věk:

- 15-30
- 31-50
- 51 a více

3) Co podle Vás znamená zkratka IZS?

- Integrovaná záchranná služba
- Integrovaná zdravotnická služba
- Integrovaný záchranný systém

4) Která z definic podle Vás nejlépe charakterizuje IZS?

- seskupení rozpočtových organizací, jejichž úkolem je ochrana životů, zdraví a majetku obyvatel při požárech
- postup jejichž cílem je zajistit první pomoc
- koordinovaný postup složek IZS při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací

5) Které z těchto základních složek podle Vás patří do IZS?

- Hasičský záchranný sbor, Policie ČR, Zdravotnická záchranná služba
- Vodní záchranná služba, horská záchranná služba, Armáda ČR
- Hasičské sbory podniků, orgány ochrany veřejného zdraví, neziskové organizace

6) Na čem si myslíte, že se podílejí základní složky IZS?

- jen na poskytnutí první pomoci
- na zajištění nepřetržité pohotovosti při mimořádné události a vyhodnocují ji na celém území ČR
- pomáhají jen při likvidačních pracích

7) Mezi ostatní složky IZS podle Vás patří?

- Hasičský záchranný sbor a jednotky požární ochrany
- Armáda ČR, Červený kříž, Horská služba ČR
- Zdravotnická záchranná služba a Policie ČR

8) Kdo má podle Vás nejnáročnější profesi v IZS?

- Hasič
- Záchranář
- Policista

9) Kde jste poprvé získali informace o IZS?

- nikdy předtím jsem o IZS neslyšel/a
- z médií (internet, TV)
- od známých

10) Myslíte si, že informace o IZS jsou dostatečné?

- ano
- ne

11) Zavedení IZS je podle Vašeho názoru přínosem pro naši společnost?

- myslím, že ano
- myslím, že ne
- nevím

12) Jak dlouho si myslíte, že IZS funguje?

- od roku 1958
- jeho základy byly položeny v roce 1993
- jde o poměrně novou organizaci, která funguje od roku 2001

13) Co bylo podle Vašeho názoru největším důvodem pro vznik IZS?

- nemám tušení
- potřeba každodenní spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek
- pouze zavedení nového termínu, o kterém běžní občané nemají bližší informace a neví, jak funguje

14) Je pro Vás zavedení jednotného evropského čísla 112 přínosem?

- nikdy jsem o tomto čísle neslyšel/a
- pouze další číslo, které bych si měl/a pamatovat
- ano

15) Podle Vás telefonní číslo 112 můžete volat i s vyčerpaným kreditem nebo bez peněz?

- ano
- ne

16) Víte, jak správně volat tísňovou linku, nebo chtěli byste se popřípadě dovědět správný postup?

- ano, podle mě vím, jak správně postupovat
- nevím, ale rád bych se dozvědět/a více
- nevím, a není podle mě důležité vědět více, důležité je zavolat

17) Víte, jak by měla probíhat evakuace obyvatel, nebo chtěli byste se popřípadě dovědět správný postup?

- ano, bylo by zajímavé a také užitečné dovědět se více
- ne, vědět jak mají probíhat podobné situace je v kompetencích jiných

18) Jaký je Váš pohled na Integrovaný záchranný systém?

- práce jako každá jiná
- lidí, kteří jsou součástí IZS si moc vážím
- jeden z nejdůležitějších útvarů, lidé kteří pracují v tomto sektoru by měli být dostatečně ohodnoceni

ZNALOSTNÍ ČÁST:

1) Označte základní složky IZS:

- Armáda ČR
- Městská policie
- Hasičský záchranný sbor
- Vodní záchranná služba
- Kynologie
- Policie ČR
- neziskové organizace
- Elektrárny, Teplárny, Vodárny
- Zdravotnická záchranná služba

2) Které další obory patří mezi ostatní složky IZS?

- Svaz ochránců přírody
- Mykologický svaz ČR
- Kynologie

3) Označte, čím se zabývá obor Kynologie:

- sběrem důležitých dat při mimořádné události
- věda o psech a psovodech při záchranných pracích
- obor potápěčů

4) Prioritou řešení krizových situací je:

- ochrana života a zdraví osob, zvířat, ochrana věcí kulturní hodnoty a majetku
- záchrana života
- zabezpečení krizové infrastruktury

5) Na místě vzniku mimořádné události je vedoucí koordinátor:

- záchranář
- policista
- hasič (velitel zásahu)

6) Víte jaké je jednotné evropské číslo IZS?

- 111
- 155
- 112

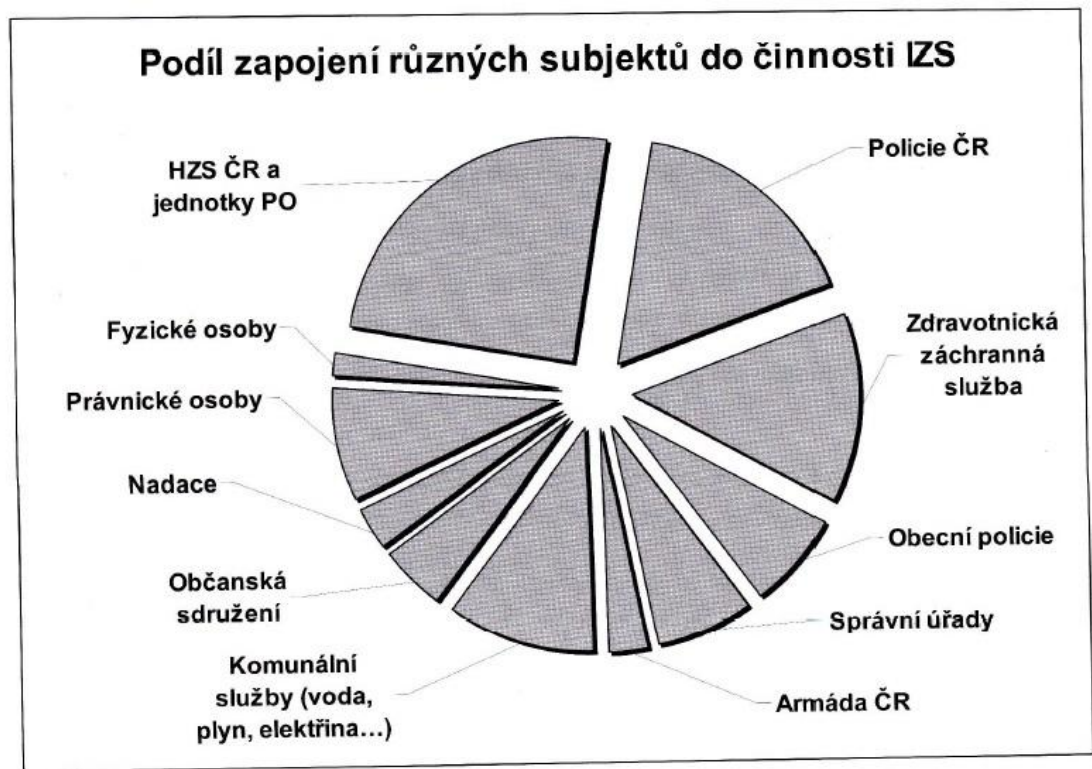
7) Pokud by jste volali na operační středisko 155, co by jste sdělili operátorovi?

- Rodné číslo, místo narození
- Kdo volá, adresa či místo, co se stalo, kdy se to stalo, počet ohrožených osob
- Nic sdělovat nemusíme, vše za nás odpoví operátor

8) Víte do jaké doby by se měly dostavit složky IZS při mimořádné události na místo nehody?

- do 15 minut
- do 30 minut
- do 45 minut

Příloha č. 2 - Zapojení základních a ostatních složek do IZS

Zdroj: Smetana, Kratochvílová, 2007, str. 56)

Příloha č. 3 – Znak Zdravotnické záchranné služby

Zdroj: <http://www.stromprop.cz/eshop-p1452-k109-modra-hvezda-zivotasymbol>

Příloha č. 4 – Vozy ZZS

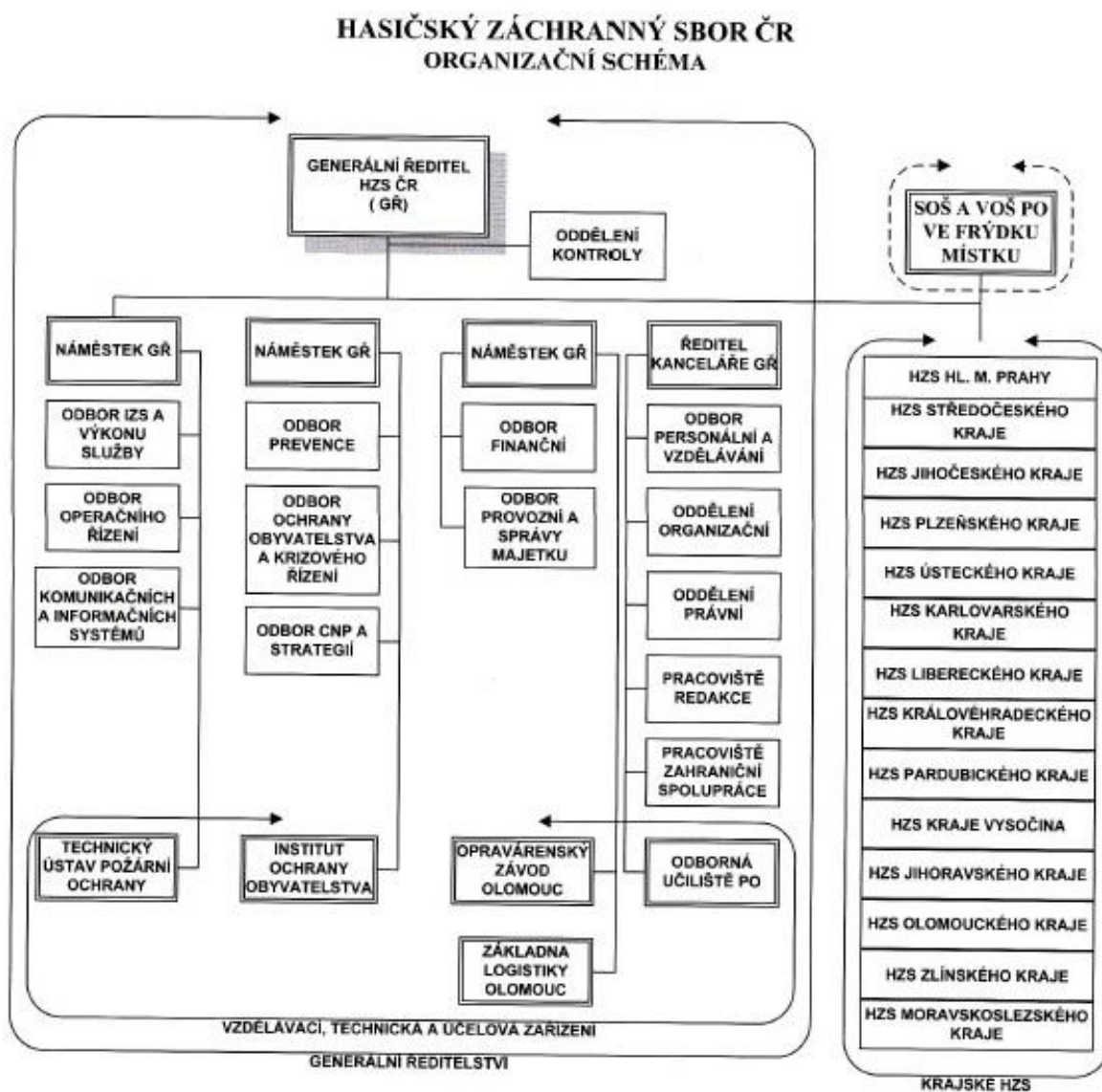
Zdroj: <http://www.155ka.cz/clanek/199-plzenska-zachranka-dostala-novou-techniku/>

Příloha č. 5 – Znak Hasičského záchranného sboru

Zdroj: <http://www.hzszlk.eu/launch.php?s=page&ID=25>

Příloha č. 6 – Hasičský záchranný sbor – organizační schéma

Zdroj: Smetana, Kratochvílová, 2007, str. 42

Příloha č. 7 – Vozy HZS

Zdroj: <http://www.hzscr.cz/clanek/pozarni-stanice-plzen-kosutka.aspx>

Příloha č. 8 – Znak Policie ČR

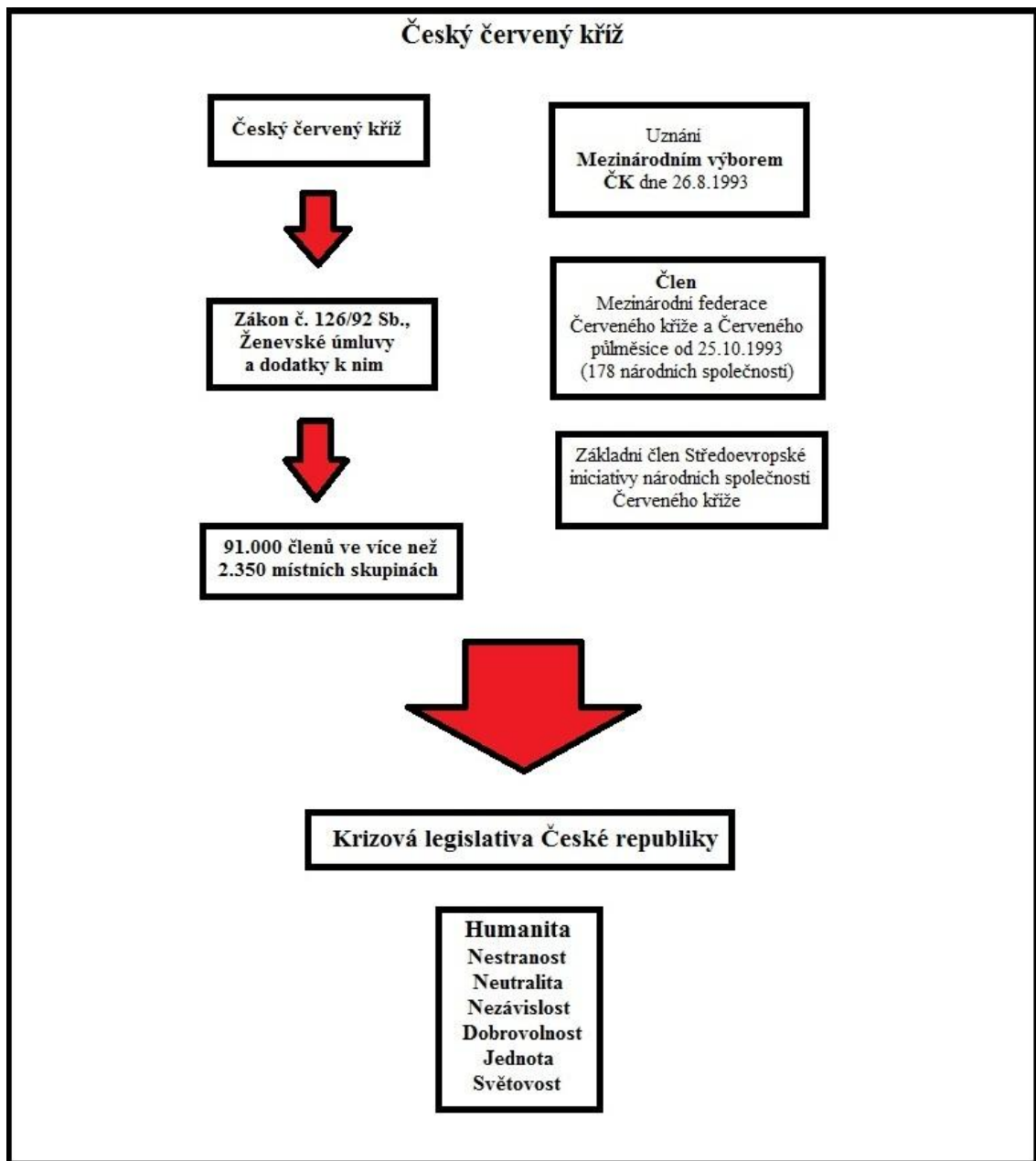
Zdroj: <http://www.komcentra.cz/reference/pcr/>

Příloha č. 9 – Vozy Policie ČR

Zdroj: <http://tn.nova.cz/zpravy/domaci/vyrobci-hracek-jsou-chytrejsi-nez-policie-znak-na-autech-maji-spravne.html>

Příloha č. 10 – Český červený kříž

Zdroj: Štorek, Roland, 2003, str. 29)